

Horváth Zsolt polgárőr kitüntetést kapott

A Polgárőr Érdemkereszt arany fokozatát kapta városunk polgármestere az Országos Polgárőr Szövetségtől a Regionális Polgárőrnapon, a veszélyhelyzet ideje alatt tanúsított kiemelkedő munkájáért. A díjat dr. Túrós András, az országos szervezet elnöke adta át.

» BAKSAY ERIKA

– Ennél magasabb polgárőr kitüntetés nem létezik.

– Valóban, de mindjárt mondanom is kell, hogy az elismerés mögött csapatmunka áll, nem csak a személyes ténykedésem. Az a csapatmunka, amit a dunaföldvári polgárőrök a vírushelyzet idején végeztek, Széles János megyei elnök és a helyi szervezet vezetésével. Egy példátlan összefogás alakult ki akkor, vagyis a kitüntetés messze nem egy embernek szól. Szólhat magának a szervezetnek – ilyen kitüntetés is átadtak most –, a szervezet tagjának vagy vezetőjének. A helyi polgárőr szervezet remekül dolgozott, megemlíthetem Hermanovszki Ferencet, a helyi elnököt, vagy a Bán házaspárt, akik rengeteg munkát vállaltak a veszélyhelyzetben, segítettek a piacon, bevásárló helyeken, fertőtlenítő szerek, maszkok kiosztásában, és minden olyan élethelyzetben, amit mi nem tudtunk megoldani. Sokat segített a Pannonia Bio, akik felajánlották a védekezéshez szükséges anyagokat, de cégtől nem tudták megoldani annak koordinálását, szükségük volt egy szervezetre, ami azt megteszi. Erre tökéletesen alkalmas az önkormányzat, amin keresztül az adományokat szétoszthatjuk, hogy azok a megfelelő helyre kerüljenek. Széles Jánossal elkezdtük szervezni, rendszerezni a felajánlott segédesszközöket, így tudtunk eljuttatni a Pannonia Bio felajánlásaiból a megye különböző pol-

Süli János, Horváth Zsolt, Dr. Túrós András

gárőr szervezeteihez megfelelő mennyiségű védekező anyagot. Később megkerestük az országos parancsnokságot, hogy segítsünk a raktározásban, szétosztásban, logisztikában, és rögtön nagyon fogadó készek voltak, az együttműködésünk jól alakult. Nyilván nem vártunk ezért köszönetet, hiszen abban a rendkívüli helyzetben természetes volt, hogy a csapatunkkal minden tőlünk telhetőt megteszünk.

Most tehát a mi munkánkat köszönték meg az elismeréssel, mindenkiét, aki hozzájárult a veszélyhelyzet elhárításához. Nem akarok szerénykedni, nagy öröm és megtiszteltetés ez számomra. Láttuk, hogy az összefogásnak hallatlan ereje van, még egy Miskolc melletti kis faluba is eljuttattunk eszközöket, mert lehetőségünk volt rá.

– Tény, hogy országos szinten Tolna megye bizonyult kezdeményezőnek a járványügyi védekezésben. Mi az oka ennek?

– Ez talán személyiség függő, Jánosban is megvolt az empátia, hozzá a saját csapata, én magam polgármesterként tagja vagyok a védelmi bizottságnak, és láttam, milyen nehézségekkel küzdenek a települések. Széles János a polgárőrségen keresztül, jómagam a hivatallal a hátam mögött nyújthattunk segítséget, amihez fogadókészség párosult az egyes pol-

gárőr szervezetek, a honvédség és a katasztrófavédelem részéről is. Jó példa volt erre az idős otthonok fertőtlenítése, amikor az egyébként országosan eléggé nehézkesen intézett akciót mi jó együttműködéssel, rugalmasan, gördülékenyen megoldottunk.

– A veszélyhelyzet ideje alatt és jelenleg is Tolna megye az egyik legkevésbé fertőzött megye. Ennek vajon mi az oka?

– Sok összetevője lehet ennek, de az biztos, hogy köszönhető a hatóságok és szervezetek jó együttműködésének is, a lakosság fegyelmezettségének is. Eddig jól ment a védekezés, felkészültek, gyorsak, higgadtak voltunk. Nagy valószínűséggel jön egy második hullám, de mi fel vagyunk készülve rá. «

Szemezgetés

Skicc

A megszületett alkotásokból „Idegen Barátok” címmel színes, mozgalmas, igazi élményt nyújtó kiállítást rendeztünk.

15. oldal

Évtizedek után az iskolapadban

Ha lett volna hetesi jelentés a foglalkozás kezdetén, a hetes inkább a még élőket sorolhatta volna, mintsem a hiányzókat...

10. oldal

Mindig megújulni

Áttekintve az elmúlt évtizedeket, tapasztaljuk azt a belső értékek felé fordulást, amely során egy bulizós diáklányból és a látszólag felszínes modellből elmélyült képzőművész lett.

12. oldal

Elkészült a kültéri sportpark a Duna-parton

Az itteni gépek saját testsúlyllyal végzett gyakorlatokhoz készültek, nincsenek kondigépek, szabad súlyok, csak a saját testsúllyal lehet dolgozni.

20. oldal

Süli János a Paks2 aktuális híreiről

Süli János miniszter, a Paks2 beruházás felelőse legutóbb a Közép-Duna Menti Kiemelt Térség megalakulásakor beszélt televízióknak az atomerőmű bővítésének aktuális kérdéseiről, nemrégiben pedig a polgárőrök regionális rendezvényének vendége volt. Itt beszélgettünk vele a bővítés legújabb fejleményeiről.

» BAKSAY ERIKA

– A létesítési engedélyezési eljárás most kezdődik, végre beadtuk a 283 ezer oldalnyi dokumentációt az engedélyező hatóság, az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) részére, nekik pedig van 12+3 hónap idejük, hogy elbírálják. Ez azt jelenti, hogy 2021. szeptember végére birtokunkba kerülhet az az engedély, amivel elkezdhetjük a főépület építését. A létesítési engedély nem csak hatalmas terjedelmű, de igen bonyolult dokumentum is, melynek hivatalos munkanyelve az angol, egy része oroszul született, a magyar hatóság pedig magyarul kérte be. Mivel műszakilag igen szövevényes, így a fordításokat természetesen műszaki fordítók végezték, de lektorálták, ellenőrizték, műszaki, szakmai, nyelvi, ilyen-olyan szempontból, mielőtt alkalmasnak ítéltük arra, hogy felépítsünk belőle egy atomerőművet, a lehető legbiztonságosabb módon, minimum 60 év jótállással. Az angol nyelvű variáció azért is kellett, mert a bírálatba száz nemzetközi szakértőt vont be az OAH, ezzel is garantálva azt, hogy a világ legjobb blokkjait építsük meg.

Versenyeztetés alapján a turbina-generátoregység amerikai-francia, az irányítástechnika francia-német, a mélyépítés a víztelepítéssel, talaj megerősítéssel a világhírű Bauer cég feladata lesz. Bízom benne, hogy jó magyarországi referenciákkal rendelkező más európai és világcégek is szóba jöhetnek még. Az a kijelentés, hogy az oroszok építik ezt az erőművet annyiban igaz, hogy az

oroszok együttműködésével, jelentős amerikai, francia, német beszállítókkal épül meg ez a két blokk, igaz, orosz vassal, ami megbízható, jó minőségű, vagyis jó esély van arra, hogy világszínvonalú blokkokat fogunk építeni.

Legfontosabb a biztonság, nem kapkodtuk el a dokumentáció összeállítását, és akkor adtuk be, amikor arra alkalmasnak éreztük. Külön öröm, hogy ez a terveinknek megfelelően alakult, hiszen 2018 szeptemberében, amikor újra tárgyaltuk az orosz partnerekkel a dátumokat, határidőket, két lényeges dátum volt a sarokpont. Egyfelől egy közel 300 ezer oldalas műszaki dokumentációt átadása, amelyből azt a bizonyos 283 ezer oldalas engedélyezési kérelmet megírtuk, másfelől ennek az elkészülte, amit 2020 június 30-ra terveztünk, és ez így is történt. A számítógépes feltöltés adatátvitelle több mint 12 órán át tartott, reggel 8-kor, amikor az érintett 47 település polgármestereit tájékoztattuk érkezett meg a 29 oldalas elfogadó levél, amellyel az OAH igazolta, hogy megkapta, befogadta, és megkezdte ennek a dokumentációnak az átvizsgálását. Gratuláltam a közreműködőknek, óriási munka volt.

– *Ez itt egy polgárőr rendezvény. Többféle szerepkörében, miniszterként, országgyűlési képviselőként, de paksi lakosként is kérdelem, hogyan látja a polgárőrség szerepét akár a Paks2-ben, akár megyei, országos szinten?*

– Be kell rendezkedjünk arra, hogy minden szempontból megvédjük magunkat, ebben nagy szerepe van a fegyveres testületeknek, de a polgárőrségnek is. A polgárőrség rátermettségét jól mutatta a járványveszély idején tanúsított szerepvállalása a válságkezelésben, megmutatkozott, hogy egy erős, fegyvelmezett ország sikerrel szállhat szembe egy ilyen helyzettel is. A polgárőrségnek nem csak rendvédelmi szerepe lehet, hanem élhet azzal az előnyével is, hogy ismerik a településen, ahol él, dolgozik, így akár

Süli János

egy mondattal elintézi nézeteltéréseket, megold problémákat, békét teremt. Látjuk a világban, mennyi országban szabadultak el a dolgok, történnek szélsőséges cselekmények, a polgárőrség sajátos lokális helyzete sokat segíthet ilyen helyzetek megoldásában.

A Paks2-re vonatkoztatva: az erőmű bővítésben dolgozók ér-

deke, hogy a rengeteg ide érkező ember között rend és béke legyen, hiszen Pakson illetve környékén átmenetileg 10–12 ezer emberrel több lesz a lakosság. Mindenféle ember jön majd ide dolgozni, harmonikussá kell tenni a kapcsolatot köztük és a helybeliek között a nyugodt munkavégzés érdekében. «

Ünnepeltek a polgárőrök

Regionális polgárőrnapon gyűltek össze több megye polgárőrei, mindent a jelenlegi járványügyi szabályok figyelembe vételével szabad térerben tették, a Stefánia állóhajón. A rendezvényen megjelentek értékeltek a polgárőrség veszélyhelyzetben végzett munkáját és kitüntették a legjobbakat. Az eseményt számos magas rangú vendég is megtisztelte, így megjelentek az érintett megyék rendőrkapitányai, dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke, Süli János tárca nélküli miniszter is. A rendező polgárőr szervezetet Széles János, a Tolna Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetségének elnöke képviselte.

» BAKSAY ERIKA

– *Mi indokolta a mostani összejövetelt?*

– A covid vírus terjedése váratlan helyzetet teremtett mindenki számára, így a polgárőrség számára is – mondta Széles János. – De azt gondolom, pillanatok alatt összeszedtük magunkat, és meg-

találtuk a helyünket a védekezésben. Ezúttal nem a közrend, a vagyion védelme volt az elsődleges feladatunk, hanem az egészségé. A szervezetünk a helyzet magaslátán állt, azt hiszem, ezt bátran mondhatom. Ezen a mostani rendezvényen értékeltük az elmúlt három hónap tevékenységét, és azok a polgárőrök kaptak elismerést, akik az összejövetelel érintett régióban – Pest, Tolna, Somogy, Baranya megyékben – kiemelkedő munkát végeztek ebben a feszült helyzetben.

– *Igencsak illusztris vendégek jelentek meg a vezetői oldalról...*

– Mind a négy megye rendőrkapitánya érdemesnek tartotta a rendezvényt arra, hogy megtisztelje a jelenlétével. Süli miniszter úr a régió fontos embere, aki szintén figyelemmel kíséri a tevékenységünket. Természetesen előjött dr. Túrós András, az országos szervezet vezetője és Horváth Zsolt, Dunaföldvár polgármestere. Mindannyian tudják, milyen sokat tehetett ►

abban a helyzetben az egyes ember, a maga egyszerű eszközeivel.

– **Milyen szempontok alapján választották ki a kitüntetetteket?**

– Olyan emberek kaptak elismerést, akiket nap, mint nap láthattunk az utcán, a közterületeken, akikkel találkozhattunk a mindennapos ügyintézés során, amikor idős embereket segítettek a karantén ideje alatt. Ők látogatták az öregeket, ők figyeltek arra, hogy senki ne éljen vissza az idősek kiszolgáltatottságával, ők osztottak maszkot, tették a dolgukat. Dunaföldváron is, a többi településen, megyében is.

– **Mennyiben változott meg a járványhelyzet óta a polgárórség szerepe?**

– Gyökeresen megváltozott – mondta dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke –, mert új prioritási sorrend alakult ki. Ebben az időszakban a segítő, karitatív tevékenység megelőzte a szokásos vagyonvédelmi, rendvédelmi tevékenységet. A rászoruló, idős emberek ellátásában kellett a polgárőröknek jeleskedniük, biztonságosabbá tenni azok életét a bezártság alatt. Bevásárlást, postai ügyintéztést, gyógyszerkiváltást intéz-

tek, úgynevezett biztonsági látogatásokat végeztek, mert a karantén ideje alatt megjelentek szélhámusok, csalók, tolvajok, akik igyekeztek megtéveszteni az idős embereket. Nekik nyújtottak segítséget az embereink, viselkedési mintákat, tájékoztatást adni a konkrét segítségnyújtáson túl. Büszkék vagyunk mindannyiukra.

– **Mi volt mindennek a pénzügyi forrása?**

– Az erre a három hónapra esedékes forrásokat villámgyorsan átcsoportosítottuk, ezt használták fel az egyesületek és a megyei szervezetek is. Az OPSZ bizonyos rendezvényeit törölte, és az ezekre fordítandó forrásokat védőeszközök beszerzésére fordította. Az országos szervezet költségvetéséből 10 millió Ft-ot, a megyei szervezetek forrásaiból nagyjából 180 millió Ft-ot fordítottak a védekezésre. Szerencsére a belügyminiszter támogatásával a kormány ebből 100 millió forintot megtérített, tehát a rendkívüli kiadásaink jó része visszakérült hozzánk, vagyis a közbiztonság nem fog a jövőben hátrányt szenvedni. Nagyra értékelem, hogy a Belügyminisztérium és cégek, vállalkozók, önkormányzatok or-

szágosan 150 ezer maszkot biztosítottak a polgárőr szolgálathoz, továbbá 100 ezer pár kesztyűt és 5000 liter fertőtlenítő folyadékot, így a polgárőrök biztonságosan teljesítették a szolgálatot, és senki nem fertőződött meg koronavírussal.

Az Országos Polgárőr Napot töröltük, június 20-án lett volna Százhalombattán. Helyette 6 régióban megtartjuk a Regionális Polgárőrnapokat, mint ahogy ezt most itt, Dunaföldváron tesszük, és ezeken a napokon köszöntjük a kiemelkedő munkát végzett polgárőröket, elismeréseket, kitüntetésekkel adunk át. Ezek között a díjak között van belügyminisztériumi, országos főkapitányi, országos polgárőr szövetségi elismerés, kitüntetés, és ugyanitt adják át a Polgárőr Város és Polgárőr Község címet is.

– **Miért pont Dunaföldváron?**

– A Tolna Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége kiemelkedő munkát végez, személy szerint is nagyra értékelem a szervezet munkáját, az aktivitást, hozzáállást, amit Tolna megyében tapasztalok, és nagyra értékelem Széles János tevékenységét is, így a helyszín megválasztása tudatos volt. «

Tanévzárás és nyár az általános iskolában

A 2019/2020-as tanév eléggé rendellenes véget ért, megtörtént az, ami eddig nem: az oktatás iskolán kívül, elektronikus úton folyt az utolsó három hónapban. Ugyan az oktatási kormányzat június elejétől részlegesen megnyitotta az iskolákat, de ez nem jelentette azt, hogy a gyerekek visszatértek volna a közösségbe. Az évzárás körülményeiről, a nyár alakulásáról Bognárné Balogh Andrea, a Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője számolt be televízióknak.

» BAKSAY ÉRIKA

– **Mit jelentett a június 2-i iskola nyitás? Mi értelme volt an-**

nak, hogy az iskola két hétig látogatható volt?

– Ez az időszak arra volt jó, hogy be tudtuk hívni azokat a diákokat, akiket az online oktatás során nehezebben értünk el, akiknek technikai vagy egyéb okokból problémája adódott a tananyagok továbbításával, vagy szeretnénk volna meggyőződni arról szóban, hogy el tudta sajátítani a tananyagot.

– **Nem úgy volt, hogy aki akart, jött, aki nem akart, nem jött?**

– Nem, korlátozva volt a gyerekek létszáma, nem önkéntes alapon jöhettek be hozzánk a gyerekek, a szaktanárok és alsós tanítók döntötték el, hogy kiket hívnak be. Ezeknek a gyerekeknek a

Bognárné Balogh Andrea

szüleit értesítettük, és bizonyos korlátok, biztonsági intézkedések betartásával fogadtuk az iskolában. Több napra, több helyszínre osztottuk be a gyerekeket, 5-en lehettek egy osztályban, egy időben. Volt olyan osztály, akiket teljes létszámban behívtunk, csak két napra osztottuk el őket. Természetesen olyan osztályok is voltak, ahonnan senkit nem kellett behívni, ezt a pedagógusok döntötték el. ▶

Támogatóink

Dunaföldvár Város
Önkormányzata
Dr. Süveges Árpádné
Kiss Lajos Csaba
Ráthgéber Lászlóné
Petrovics Józsefné
Dr. Hallai Róbert

- Kötelező volt bejönni annak, akit behívtak?

– Nem, ha valami miatt ennek akadálya volt, vidéki gyerek, a szülő munkája vagy elfoglaltsága nem tette lehetővé, esetleg nem engedte a szülő a gyereket az iskolába, akkor egyéb utat kerestünk arra, hogy meg tudjunk győződni a gyermeke felkészültségi állapotáról, bizonyos leckék, vagy összefoglalások, vagy szóbeli felelet alapján.

- Ez a behívás a gyerekközösség hány százalékát érintette?

– Nagyjából 10%-ot, ami a felsősöknél kb. 30 gyerek, az alsóban pedig 2–3 osztályt érintett. Sokféle oka lehetett annak, hogy a pedagógus behívta a gyereket. Megegett, hogy gond volt a napi munka visszaküldésével, technikai hiányosságok vagy hanyagság miatt. Ilyenkor behozták a gyerekekkel a tankönyveit, ellenőrizték, hogy elvégezte-e a munkáját. Volt, aki nem küldött be hetek óta semmit, de aztán kiderült, elvégzett minden munkát. Akadt, akivel azért kellett személyesen találkozni, mert kétes jegyre állt, volt, akire rá kellett pírítani, mert nem végezte megfelelően a munkáját, és néhány esetben meg kellett győződni arról, tudja-e az anyagot, elsajátított-e annyit, amennyivel leosztályozható. A felsőben inkább a lemaradók felzárkóztatása volt a cél, kissé rendszerezve a tudást.

Lesznek, akiknek fel kell majd készülniük az augusztusi javító vizsgákra, ez nem kellemes feladat, de nem lehet megúszni.

- És hogy alakultak az év végi programok? Hogyan zajlottak az évszárók, a ballagás?

– Az év végi rendezvények lebonyolításához a tankerületől és országos csatornákon át is kaptunk információt, hogy hogyan, milyen biztonsági intézkedések mellett rendezhetjük meg ezeket. Legtöbb helyen szabad téren, udvaron, sportpályán ballagtak a diákok, de, mivel a mi udvarunk nem igazán alkalmas egy méltó búcsú megrendezéséhez, úgy döntöttünk, hogy az aulában fogjuk megtartani a ballagást úgy, hogy az osztályfőnökök búcsúztatják a gyerekeket, amit megelőzőt egy online videós búcsúztató, a televízióban is látható volt. Úgy gondolom, sikerült széppé tennünk a ballagók számára ezt az ünnepet.

Az évszárókat tagozatonként szerveztük meg. Az alsó tagozaton a tanítók délután, osztályonként adták át a bizonyítványokat a szülőknél, kivéve a negyedik osztályokat, ahol osztályonként gyerekekkel, szülőkkel tartottak búcsúztatót a pedagógusok, kissé ünnepélyesebb keretek között. A felsőben az osztályfőnök fogadta a teljes osztályt, és kiosztotta a bizonyítványokat.

Fontos, hogy legyen valamilyen évszáró, hiszen ezzel zárjuk le illő módon a tanévet. Szeretnénk megköszönni mindenkinek a munkáját, megdicsérni a diákokat, akik jól teljesítettek, akik versenyeken vettek részt, azoknak oklevelet adni, a szülőknél is szeretnénk megköszönni a gyereke-

ken keresztül az áldozatos munkát, amit év közben, és főként az online tanítás során végeztek.

- Sajátos lett ennek az évnél a vége, és a bizonyítványok kiadásával nem is ért véget. Mi történt a nyáron?

– Az önkormányzat is és az iskola is szervezett napközis nyári táborokat együttműködve, az egész nyarat lefedik a táborok, hiszen sok szülőnek nem maradt már szabadsága, és így nem tud gondoskodni a gyermeke felügyeletéről. Az iskolának a tanévet bezáró két hétig volt feladata a gyermekfelügyelet megszervezése, június 29-ig, utána átadtuk a gyerekeket az önkormányzat szervezeteinek, aztán augusztus végén megint mi látjuk el a gyerekek felügyeletét. Felmértük a teljes nyarat, vagyis, hogy ki mikorra igényel felügyeletet, az önkormányzat szervezeteivel összhang-

ban koordináljuk, hogy melyik turnusra ki jelentkezett.

- Hogyan néz ki a pedagógusok szabadsága?

– A pedagógusokat nem érintette az, ami sok munkavállalót, mármint, hogy ki kellett venni a szabadságukat, hiszen home office-ban dolgoztak. Vagyis a munkaidő a szokásos formában alakult, június 30-ig dolgoztak, a bizonyítványosztás utáni két hét még munkaidő volt, ezért is volt az iskoláé az a két hét nyári felügyelet. A pedagógusok szabadságát július 1-én adtuk ki, és nagyjából augusztus közepéig tart. Ezért kellett az önkormányzatnak is beszállnia a nyári gyermekfelügyeletbe.

- A végére kívánczok: milyen innovatív mozzanatot szeretne megőrizni az iskola az online oktatásból?

– A beszámolókból az derült ki, hogy a kollégák nagyon sok elemet szeretnének megőrizni az elektronikus kapcsolattartás eszközeiből: a szülők is gyerekek is megtanulták a Kréta rendszer sokoldalú felhasználását, amit ezután már tudatosan használhatunk. Sok olyan felület ismertek meg a pedagógusok és diákok, ami tananyag továbbítására alkalmas, mint a learning-apps, a wordwall, ami játékos, motiváló gyakorlatokat tartalmazó felület. Nem tett rosszat a szellemnek ez az időszak, sok jó dolgot megtanultunk mi magunk is. «

Üléstermi tudósítások

Dunaföldvár város képviselő-testülete július 7-én tartotta soros ülését, melynek napirendjén 31 nyilvános ülésen tárgyalandó téma szerepelt.

» BAKSAY ERIKA

Az első napirendekben a testület megismerte és elfogadta a Paksi Rendőrkapitányság és a Dunaföldvári Rendőrőrs 2019. évi munkájáról, tevékenységéről, a közbiztonság helyzetéről szóló beszámolóit. Szintén elfogadta a Dunaföldvári Polgárőrség 2019. évi munkájáról szóló beszámolót, illetve a Kalocsai Hivatásos Tűzoltóság és a Dunaföldvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2019. évről szóló beszámolóját. A testület tárgyalta és elfogadta a Dunaföldvári Dunaparti Idegenforgalmi Kft. 2019. évi beszámolóját, és azt 114.274.000 Ft mérlegfőösszeggel, 1.111.000 Ft veszteséggel elfogadta.

A képviselő-testület elfogadta a Dunaföldvár Család- és Gyermekejélési Szolgálat és Alapszol-

gáltatási Központ Szakmai Programját, valamint az egységes szerkezetbe foglalt Szervezeti és Működési Szabályzatát majd felvette törzskönyvi nyilvántartásába a 8891 Gyermekek napközbeni ellátása TEÁOR számot, és ezzel a tevékenységet is.

A következőkben a testület elfogadta a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót, majd a koronavírus terjedése okán kihirdetett veszélyhelyzet miatt felmerülő költségek felhasználására vonatkozó beszámolót is. A következő napirendekben a képviselők módosították a 2020. évi költségvetési rendeletet, illetve ezzel kapcsolatos döntéseket hoztak meg, átcsoportosításokról döntöttek illetve kiemelt dologi kiadások felhasználására vonatkozó beszámolót fogadtak el. A képviselők jutalmakat állapítottak meg veszélyhelyzet idején nyújtott kiemelkedő munkavégzésért, a Napsugár Idősek Otthona közalkalmazottjai részére 7 815 000 Ft, a labor dolgozója részére 155 000 Ft, a Dunaföldvár Család- és Gyermekejélési Szolgálat és Alapszolgáltatási

Központ közalkalmazottai részére 1 055 000 Ft összeget biztosított jutalom címén cafeteria (40%) és pénzbeli juttatás (60%) formájában.

A testület ezután ajánlatkérésről döntött az önkormányzat számlavezetési feladatainak 2021. január 1-től történő ellátására, majd javaslatot fogadott el a képviselői tiszteletdíjak felajánlásáról.

A következő napirendben Dunaföldvár Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy döntött, hogy szociális bérlakás állomány bővítése érdekében a Dunaföldváron található használt házak állományát áttekinti, illetve azok felújításának, bérlakássá történő átalakításával összefüggő költségeket felméri, mobilházakat nem kíván vásárolni. A meglévő bérlakás állomány felújítására 2.000.000 Ft keretösszeget biztosít az önkormányzat 2020. évi költségvetésének általános tartalék kerete terhére. Döntés született pályázat benyújtásáról az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására – napelemes rendszer telepítésére a

Dunaföldvári Eszterlanc Óvoda telephelyein.

A testület ezután magánszemélyek ingatlan felajánlásait illetve civil szervezetek támogatási kérelmeit bírálta el, illetve eldöntötte, hogy nem ír ki pályázatot a megüresedett háziorvosi állás helyre, hanem továbbra is helyettesítéssel oldja meg a III. számú körzet ellátását.

A képviselők döntést hoztak a Dunaföldvár, a Duna 1560,610 és 1560,710 folyamkilométer szelvények között, a jobb parton létesített úszóműves kikötőhely és úszómű üzemeltetéséről, közbeszerzési eljárás megindításáról Dunaföldváron helyi közutak és járda felújítása céljából, illetve a dunaföldvári állat- és kirakodóvásár és piac működésének rendjéről szóló határozat módosításáról. Döntöttek a közművelődési érdekeltségű támogatókra illetve muzeális intézmények szakmai támogatására meghirdetett pályázatok benyújtásáról, végül elfogadták a fogorvosi alapellátási szolgáltatásban résztvevő helyettesítést ellátó orvosok listáját. «

Nagy az igény a napközis tábor iránt

» SZABADOS SÁMUEL

Az önkormányzat szervezésében egész nyáron napközis tábor működik a Templom utcai tanoda épületében. Lipták Tamás táborvezető szerint az érdeklődés nagy. Heti ciklusokban általában 30–40 gyerek számára kell tartalommal megtölteni a napokat. Szerencsére a helyi civil szervezetek, egyesületek felajánlották segítségüket, így igen gazdag és színes a választék. A tábor működtetésében jelentős szerepet vállalt a Máltai Szereztársaság helyi szervezete. Rendszeres a fürdés a városi strandon, érdekes kirándulást szervezett az Aztakeservit Értéktör Egyesület, ki lehetett próbálni a Vallum Íjász Egyesület fegyvereit. A vadásztársaság erdei túrára vitte a fiatalokat, fel-

mászhattak a vadlesre, néhány özet is láttak. Az idén alakult Dunaföldvári Poszeidon Vízi Természet és Környezetvédők Egyesülete evezős délutánt szervezett a Dunán, a Dunaföldvári Vízisportkör Egyesület pedig motorcsónakáztatta a gyerekeket. Jáklai Viktor állatsimogatásra invitálta őket a telepén. Sokakat lekötött a Levendula Művészeti Iskola kézműves foglalkozása. Kirándulást szerveztek Kecskemétre a vadasparkba, majd sétát tettek a belvárosban. Programmódosításra néha az esős napokon került sor. A cserkészek és a vöröskereszt is kivette a részét a tábor működtetésében. A fiatalok betekintést nyerhettek a városi egyesületek, szervezetek működésébe, ami jó motivációnak bizonyulhat a jövőben. Új barátságok, kapcsolata-

tok kötődtek. Alkalmanként a közeledő új iskolai tanév is szóba került, fő probléma az volt, hogy milyen formában kezdődik az oktatás szeptember elsején. A járványveszély miatt természetesen az életben lévő szabályokat végig be kellett tartani. «

Sikerrel zárultak az érettségi és a szakmai vizsgák

» SZABADOS SÁMUEL

Március 16-tól a járványhelyzet miatt online oktatási rendszerre tértek át városunk iskolái. A gimnáziumnak és a szakképző iskolának is ilyen körülmények között kellett a végzős diákokat felkészíteni a záró vizsgákra. A váratlan helyzet mindkét intézmény számára új kihívásokat jelentett. Fehérné Keserű Katalin, a Magyar László Gimnázium igazgatója arról számolt be, hogy az új helyzetre nem volt kidolgozva egységes rendszer vagy irányelv. Ennek következtében a tanárok különféle lehetőségeket próbáltak ki a távoktatásban. Ez a diákokat is kissé meglepte. Kellett néhány hét, hogy tanár, diák megszokja ezt az új helyzetet. Az akarat, a szándék viszont mindkét oldalon eredményes volt. Minden diákot sikerült év végén lezárni, a végzősöket pedig az érettségi-re felkészíteni. A diákok döntő többsége a kezdeti bizonytalanság után felvette a ritmust, rendszeresen küldte vissza a feladatokat, érezve ennek a súlyát. Akadt néhány diák, aki a többszöri felszólítás ellenére sem vett részt a munkában, elégtelen érdemjegy lett a vége.

Némethné Márton Renáta

Kormányhatározat értelmében csak írásbeli vizsgából állt az érettségi. Olyan tantárgyak esetében kellett szóbeli vizsgát tartani, melyeknél nem volt írásbeli lehetőség, így például a gimnáziumban négy tanuló testnevelésből tett szóbeli vizsgát. A két végzős osztályban 44 tanuló jelentkezett érettségire. Két tanuló a lehetőséggel élve ősszel fog vizsgázni. Az igazgatónő szerint a diákok tisztességesen felkészültek. Általában jó eredmények születtek, ha viszont van szóbeli is, többen jobb eredményt értek volna el, a tapasztalatok szerint ugyanis

sok diák a szóbelin emelni tudja az írásbeli jegye értékét. Öröndetes, hogy több mint harminc tanuló tett emeltszintű vizsgát, szintén szép érdemjegyekkel, angol nyelvből például emelt szinten tíz jeles született.

A vizsga szigorú járványügyi előírások szerint zajlott. Kilenc fő ülhetett egy teremben. Mindenki kapott maszkot, fertőtlenítőt. Mivel a ballagás idén elmaradt, az iskola az érettségi bizonyítványok átadását tette ünnepélyessé, a szigorítások erre az időre már enyhültek. Diákonként két szülő vehetett részt a kis ünnepségen, jelen volt városunk polgármestere is. A legjobban teljesítő diákok beírhatták nevüket az aranykönyvbe, többen könyvjutalomban részesültek.

Némethné Márton Renáta, a Magyar László Szakképző Iskola tagintézmény vezetője összefoglalójában kiemelte, hogy a rendkívüli helyzet sok problémát, kihívást jelentett az oktatóknak és a diákoknak is, a digitális oktatásnak még nincsenek hagyományai. Az iskola jól fel van szerelve technikai eszközökkel, néhány diák esetében az intézmény biztosított laptopokat az otthoni munkához. Példaértékű volt, ahogy a kollegák illetve a diákok egymásnak is segítettek. Ennek

eredményeként sikeresen befejeződött a tanév, a szakvizsgák is rendben lezajlottak. Csak írásbeli és gyakorlati vizsga volt. A felkészülés során az iskola megoldotta, hogy alkalmanként 2–3 diák be tudott jönni a tanműhelyekbe gyakorolni. Megható volt, hogy több diák visszajelzett, miszerint hiányoznak az osztálytársak, a közösség. Hosszú volt számukra ez a három hónapos szünet. A ballagás sajnos elmaradt, de a diákok tanári segédlettel egy megható és szép online műsorral búcsúztak egymástól és az iskolától, melyet bárki megnézhetett. A bizonyítványok átadásakor igyekezett az iskola ünnepi hangulatot teremteni. A nappali tagozaton 28 diák végzett öt szakmában, három szakmában húsz felnőtt vehette át a bizonyítványát. A vizsgabizottság szerint a nehézségek ellenére minden végzős a képességeihez, szorgalmához viszonyítva jól teljesített. Az elhelyezkedés, munkába állás főleg a szerkezetlakatosok, hegesztők, pékek, cukrászok esetében jó lehetőségeket biztosít városunkban és környékén. A korábbi évekhez hasonlóan idén is többen továbbtanulnak, például másodszakmákként hegesztőnek, vagy érettségi vizsgát akarnak tenni. «

Járványhelyzetben is működött a bölcsőde, nem lesz nyári szünet sem

» SZABADOS SÁMUEL

Bálint Erika intézményvezető a félévet értékelve elmondta, hogy mivel a bölcsőde szociális intézménynek számít, a járványhelyzetben is végig működött, sőt szigorúbb feltételekkel, mint más intézmények. A szülők csak a kapuig kísérhették a gyerekeket, kötelező volt a maszk használata és a fertőtlenítés. Kezdetben öt gyerek alkotott egy csoportot, idővel emelkedett a számuk, május végétől pedig teljes kapacitással dolgoznak. Az óvintézkedések természetesen érvényben ma-

radtak, és továbbra is csak egy szülő kísérheti be a gyereket az intézménybe.

Sok tervezett program elmaradt, például a nyílt napok. Ezt ősszel szeretné bepótolni az intézmény, két hétig lesz lehetőségük a szülőknek, gyerekeknek, hogy délelőttönként rövid időre látogatást tegyenek a bölcsiben. A szokásos nyári beszoktatás is elmarad. Viszont nem lesz nyári szünet, mely elsősorban a szülőknek kedvez. Sokak szabadsága elfogyott már. A tavasz során elvégezték a szokásos takarítási, tisztasági feladatokat, ez sem indokolja a szünetet. Augusztus 28-ára terveznek egy szűk körű

évváró ünnepséget, ha a feltételek lehetővé teszik.

Jelenleg 39 gyereket fogad az intézmény. A vezető szerint lenne igény a bővítésre, de ez technikai okok miatt nem lehetséges, nincs elég helyiség. A 40 négyzetméteres szobákba nem lehet több gyereket elhelyezni. Bővíteni kellene az épületet. Több éven át felújítási munkák zajlottak az épületben. Az intézményvezető szerint ez az első év, mikor a mindennapi élet zavartalanul folyt, nem kellett állványokat, vödöröket, zsákokat kerülgetni. Amennyiben normalizálódik a helyzet, ősztől ismét szerveznek szülőcsoportos beszélgetéseket pszichológus részvételével. A visszajelzések szerint hasznosak ezek a találkozók. «

A házi orvosok péntek délutáni 12 órától 17 óráig történő rendelési ideje

2020.08.07. Dr. Hallai Róbert

2020.08.14. Dr. Englert Rolland

2020.08.28. Dr. Palkó Ágnes

2020.08.29. Dr. Móricz Zoltán

(az augusztus 21-i – pénteki pikniknap miatti munkanap)

2020.09.04. Dr. Hallai Róbert

2020.09.11. Dr. Englert Rolland

2020.09.18. Dr. Palkó Ágnes

Jó lett az idei gabonatermés minőségben és mennyiségben is

» SZABADOS SÁMUEL

A néphagyomány szerint Péter-Pálkor kezdődött az aratás. Pataki László, a Földvári Gabona Kft. főagronómusa szerint a klimatikus viszonyok változása felülírta a hagyományokat. Cégük korábban kezdte az aratást. Három kombájnnal megfeszített ütemben dolgoztak és július elsejére 320 hektáron betakarították az árpát. A 120 hektáros búza learatása kb. 3–4 napot vesz igénybe. Az időjárás a betakarításnak kedvezett, a gépek szinte folyamatosan tudtak dolgozni. A szakember szerint a kedvezőtlen időjárási tényezők ellenére jó az idei termés. A tavaszi váratlan hideg végül is a gabonát nemigen érintette, viszont a kora tavaszi csapadékhiány nagy kockázatot jelentett, de a későbbi esők tavasz végén jót tettek. Sajnos a csendes, hosszú áztató esők aránya kevés volt. A záporoszerű, nagy mennyiségű, hirtelen lehullott csapadék nem ideális, mert a víz nagy része elfolyik, a talaj csak kevés mennyiséget tud befogadni.

A termésátlag 65 mázsa feletti, ez a mennyiség a jobb évek átlagának felel meg. Ennek elérésé-

hez természetesen szükség volt az agrártechnikai eljárások precíz alkalmazására, pl. a korszerű növényvédelem alkalmazására. A búzaszemek minősége sem maradt el a jó évek átlagától. A járványhelyzet következtében kibontakozó gazdasági válság is negatív hatással volt a gabonapiacra. Bizonytalanság alakult ki, de úgy tűnik, hogy a helyzet nyár vége felé normalizálódik.

Dukai László katonaeveit leszámítva negyven éve kombájozik nyaranta. 25 éve dolgozik a cégnél, az egyik legrégebbi dolgozó. Több évtizedes tapasztalatai alapján ő is jónak nevezi az idei termést. Szerencsére zökkenőmentesen haladt a betakarítás. A munka ezekben a napokban bizony kemény. Napi 10–11 óra a vezetőfülkében nem egy leányálom, de ez természetes, hiszen közös a cél, minél előbb túl lenni az aratáson. A munkafeltételek szerencsére az elmúlt évtizedek alatt sokat javultak. A modern gépeket belülről lehet vezérelni, nem kell minden egyes váltásnál kiszállni, szerelni, alkatrészeket átállítani. A klimatizálás is nagyon megkönnyíti a munkát, a vezetőfülkében 22–23 fok van. «

Dukai László

Pataki László

Megyei körkép

Elfogadta a megyei közgyűlés a „TOLNA109” ciklus programot

Újra ülésezett a Tolna Megyei Közgyűlés. A veszélyhelyzetet követő első tanácskozás számos fontos döntést eredményezett, köztük például a „TOLNA109” ciklus program elfogadását. A Vármegeházában összegyűlt képviselők egyebek mellett módosították az SZMSZ-t, marketing tervet fogadtak el, támogatásról döntöttek, és odaítélték az idejüri megyei kitüntető díjakat is – utóbbi zárt ülés keretében. Az ülés szerkesztését képezték a beszámolókat: Dr. Say István az értéktári munkáról beszélt, míg Szabó Csaba megyei rendőrőrkapitány a közbiztonság

helyzetéről. A megyei közgyűlést Süli János miniszter is megtisztelte jelenlétével, aki a Paks II. projekt aktualitásairól adott tájékoztatást.

» TÓTH RÓBERT

Süli János a paksi beruházás kapcsán kifejtette: a szükséges dokumentációk elkészítése folyamatos, és nemzetközi szakértők bevonására is sor kerül, amivel más projektek tapasztalataira, tanulságaira is rálátást szereznek. Jelenleg több épület – irodaépület, szerelőcsarnok, konyha stb. – építése zajlik, a földmunkához

pedig körültekintő módon fognak hozzá; ennek az engedélyeztetése különálló ügy. Gondolnak az Alföldről érkező munkásokra is, mely kapcsán fontos kiemelni a készülő hidat, illetve az ideiglenes szálláslehetőség biztosítását. Nagy hangsúlyt fektetnek a tájékoztatásra, így például az érintett, környező települések polgármestereivel egyeztetnek hamarosan, valamint tájékoztató kiadványt készítenek. Kiemelten fontos a megnövekedő lakosságszám miatt, hogy a szolgáltató szektor is felkészülten várja a megvalósításban közreműködőket. Végezetül a Közép-Duna Menti Fejlesztési Tanácsról is szót ejtett, amelynek szerepe, hogy felzárkóztassa Pakshoz Bács-Kiskun,

Fejér és Tolna megyék környező településeit.

Szabó Csaba beszámolójában aláhúzta: a felettes szerv kiválóra értékelt a megyei rendőrség tavalyi munkáját. Ezt persze a lakossági visszajelzések is alátámasztják, továbbá a települési önkormányzatok – tette hozzá. A rendőrőrkapitány részletes és átfogó dokumentumban vázolta a statisztikai mutatókat és a rendőrség tevékenységét. A 2019-es eredményeket alapul véve célkitűzéseket is meghatározott az idejüri évre vonatkozóan. Szeretnék többek között fenntartani a közbiztonságot, ugyanakkor a nyomozási határidőt csökkenteni, és a közlekedési helyzetet tovább javítani. Emellett különös figyelmet ►

► fordítanak mind a Paks II. beruházás, mind a Modern Városok Programhoz kapcsolódó rendőri feladatokra.

A grémium döntött az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) módosításáról, amire az önként vállalt feladatok bővülése miatt is szükség volt. Ennek megfelelően a megyei önkormányzat nevesítve vállalja – a helyi és megyei identitás erősítése érdekében végzett – közösségfejlesztési illetve értéktári tevékenységet, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének, integrációjának, felzárkózásának elősegítését, valamint a lakosság klíma-, környezet- és energiatudatosságának szemléletformálását. Bekerült az SZMSZ-be a Hargita megyével való testvérkapcsolat is.

Nagyszabású koncepció került a közgyűlés elé, amelyet a „TOLNA109” ciklus program részletez. „Az új ciklus fő feladata a megyét alkotó 109 település valódi egységének megteremtése” – áll a dokumentumban. A program az öt éves önkormányzati ciklus terveit tartalmazza, mely szerint Tolna megye „sok szempontból egyedi, értékeit tekintve különleges és gazdag, adottságai előnyére fordíthatóak. Ennek tükrében hisszük, hogy a szervező megyére vár a feladat, a megyei szereplők egységbe hívását, a különböző értékek összegyűjtését, és a meglévő erőforrások összpontosítását illetően. Ezt a missziót jelenti a „TOLNA109 koncepció”. A teljességre törekvés jegyében történik a kapcsolatrendszer kiépítése, mellyel párhuzamosan a fejlesztések új lehetőségeinek feltárása is megtörténik. Az ún. „TOP 2” gondos előkészítése vár ránk, mellyel újabb gyarapodást hozhatunk megyénkbe. Folytatni kívánjuk a megye markáns értékör szerepének kiteljesítését is, hogy a szakértő munka mellett az ősök hagyatékát is méltó módon kezeljük.” A testület támogatja az előterjesztést.

Elfogadták többek között a megyei önkormányzat cégeinek (Tolnáért – Tolna Megyei Térségfejlesztési Nkkft., TMFÜ Tolna Megyei Fejlesztési Ügynökség

(Nkkft.) beszámolóját. A TMFÜ sikeres nemzetközi pályázati munkáját segítették elő egy előfinanszírozást támogató döntéssel.

Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke arról számolt be, hogy a koronavírus-járvány idején sem állt le a bizottsági munka. Ennek eredménye, hogy döntés született a kiemelt megyei értékekről és az Érték-díjról. Az elismerések és minősítések a medinai „Vár a megye” – Tolna Megyei Értékek Napján kerülnek nyilvánosságra, július 1-jén. Egyedül a fiataloknak szánt Értékvetélkedő program hiúsult meg a veszélyhelyzet idején, azonban az előzetes részeredmények alapján így is sikerült a résztvevőknek a megyei önkormányzat elismerését kifejezni. Kiderült az is, hogy a Hungarikum 2020-as pályázatra elsősorban Tolnaikumokat és megyei értékeket bemutató kiállítási projekttel készült a megye.

A megye népszerűsítésére is nagyobb hangsúlyt fektetnek az új ciklusban, ezért is fogadott el marketing stratégiát a közgyűlés legutóbbi ülésén. Az abban foglaltaknak megfelelően készült el az idei évi marketing terv, amely a megye helyzet- és önazonosításán, valamint a célcsoportok nevesítésén túl meghatározza a szükséges eszközöket, lehetőségeket, ütemezést. A megye marketing tevékenysége e ciklusban a „TOLNA109” koncepción alapul, amely a közösségek egységének megteremtését tűzte ki fő céljául.

Sikeresnek bizonyul a Tolna Megyei Foglalkoztatási Paktum projekt – derül ki a megvalósításról szóló beszámolóból. Az 1,255 milliárdnyi TOP forrás hasznosulását a számadatok bizonyítják leginkább. Március 31-ig összesen 821 főt vontak be a projektbe, közülük 17-en részesültek képzési, míg 559-en bérköltség támogatásban, 53-an kaptak bértámogatást, ketten pedig vállalkozóvá válási támogatást. Akik például csak szolgáltatás-nyújtásban részesültek, 190-en vannak. Nyolc vállalkozói fórumra, valamint három pályaaorientációs rendezvényre is sor került.

Mint ismert, a közgyűlés korábban klímastratégiát fogadott el a megyére vonatkozóan. A dokumentum egy pályázattal függ össze, amelyben a megyei önkormányzat klímairoda felállítását tűzte ki célul, amelyet 2019-ben megvalósított. A további fenntartás érdekében pedig a Zöldtárs Alapítványt bízta meg a működtetéssel.

Egy további jó ügyet is támogattak a közgyűlés tagjai, mégpedig a Felsőnána Jövője Alapítvány által felkarolt templom harang helyrehozását. Egy vi-

har következtében kár érte a műemléki védettségű, XVIII. század végén épült evangélikus templomot, amely különleges művészeti értéknek számít karzatának 38 ikonográfiai festménye okán. Hamarosan ismét zúghat a harang, amelynek megjavításához a megyei közgyűlés 100 ezer forinttal járult hozzá, az alapítvány kérésének megfelelően.

A nyilvánosságot kizárva döntöttek a megyei kitüntető díjakról, melyekre számos érdemes jelöltet terjesztettek fel. «

Szúnyoghelyzet 2020 nyara

Sok év alatt megszoktuk, hogy Dunaföldváron nincs sok szúnyog. Viszont ez évtől megszűnt a légi szúnyogirtás. Mi lesz most? Erre a kérdésre válaszol Kőszegi Dániel, a Magyar Szúnyogirtók Országos Szövetségének elnöke.

» BAKSAY ERIKA

– A légi szúnyoggyérítés azért szűnt meg, mert az engedélyt nem kapta meg a szúnyogirtó a légi kijuttatásra, mivel nagy az elsodródás esélye, a magasról kipermetezett neurotoxikus vegyületek eljuthatnak élő vizekbe illetve védett területekre is, ezért az EU-ban régóta nem engedélyezik. Az alacsonyan repülő repülőgépeknek vannak egyéb veszélyei is, vagyis az EU ezeket szeretné kiiktatni.

Ugyanezt a szert engedélyezik földi kijuttatással, ugyanolyan módszerrel, mint a repülőgépek esetében, közkeletűen füstölős gépnek nevezik, de meleg köd a hivatalos neve. És létezik még az ULV eljárás, szintén földi gépről, amikor is láthatatlanra elporlasztja egy porlasztó fej a vegyszert, ami által az hosszú percekig a levegőben lebeg. Amíg lebeg, jó esetben összetalálkozik a csípő szúnyogokkal, kontaktba kerül velük, azok szervezetébe felszívódik, és elpusztulnak. A módszer tehát lényegében ugyanaz, de a repülőgépnél megvolt az az előnye, hogy a nagy távolságban levő utcákban, köztes területeken, kertek végében is lehetett permetezni, rejtettebb helyekre is bejutott a szer, míg az utcákon haladva csak azok közvetlen környezetébe juthat el az irtószer, vagyis a magánterületek nem kapnak az irtószerből.

Mindenki tudta, hogy a légi irtásra szóló engedélyk nem lesznek megújítva, az utolsó tavasszal jártak le, a legtöbb önkormányzat mégsem lépett ez ügyben. Dunaföldváron már végzünk kutatásokat, biológiai gyérítést, de a többi önkormányzatnak, településnek is fel kellett volna készülnie, mert ez egyelőre csak lokális területeken megy, és így kevésbé hatékony. Ha a Közép-Duna, Alsó-Duna vidéken

más települések, összefüggően alkalmaznák ezeket a módszereket, akkor jóval sikeresebb lenne a mi munkánk is, mert nem fújná át a szél 5–6–10 km-es távolságról a szúnyogokat. A Duna-parton kívül fújjuk a vizesárkokat is, de a magánterületek számunkra nem érhetők el. Itt magának a tulajdonosnak kéne védekeznie akár fizikai módszerekkel, hogy ne keljenek ki a pangó vizekből a szúnyogok.

Ennek megoldása egyszerű: ne legyenek pangó vizek a területünkön, a vizeshordókat, tárolt vizeket fedjük le szúnyoghálóval, hogy a nőstény szúnyogok ne tudjanak petét rakni rá. Ahogy a szúnyog ösztönösen megtalál minket, hogy megcsípjen, úgy megtalálja a legkisebb vizecskét is, és rögtön rápetézik. A nyári melegben pár nap alatt kikel egy új szúnyog nemzedék, így hatványozzák magukat a szúnyogok, pedig egyszerű védekezni ellenük. El se hinnénk, mennyi lehetőség adódik arra egy ház körül, hogy összegyűljön akár csak egy maréknyi víz: a takaró ponyva horpadásában, a kert végében kidobált autógumi köpenyében, eltömődött ereszcsonnában, kint felejtett vödörben, használaton kívüli kerti tóban, medencében, dísztavakban, hordókban, amelyek mind kínálják magukat a szúnyogoknak.

– Ezek szerint nem készültek fel az önkormányzatok a szúnyogirtásra a megváltozott körülmények között? És a miénk?

– Országos probléma, amit évek óta szajkózzunk, magam a szövetség elnökeként is régóta próbálom tudatosítani a környékbeli településeken, voltak is, akik csatlakoztak az ún. Szúnyoglárva programhoz. Dunaföldváron végzünk egyedül lárvagyérítést, lárvairtást az árkokban, a Duna-parti hullámtéri területeken áradás után, de, mivel a csípő szúnyog 10–15 km-re is képes eljutni a szél hátán, így a munkánk nem annyira eredményes. Két oldalról kell megközelíteni a kérdést: a hullámtéren inkább nagy repülési távolságot megtevő fajok élnek, a magánterületeken pedig az ott kikelő szúnyogok inkább a kikelés

helyén szeretnek maradni. Vagyis egyfelől az önkormányzatnak kell gondoskodnia a közterületeken a védekezésről, másfelől a magánterületeken a tulajdonosoknak, mert magunknak tenyészítjük a szúnyogokat.

A földi gyérítés önmagában ott tud jól működni, ahol sűrűn lakott területeken közel vannak egymáshoz az utcák, a házak, a vegyszer jobban el tud jutni mindenhová. Ahol az utcák távol vannak egymástól, ott nem tud hatékony lenni a földi irtás, gyérítés. De a hosszú távú cél nem is a vegyszerezés lenne, hanem a biológiai gyérítés, a megelőzés, annak megakadályozása, hogy a szúnyog egyáltalán kikeljen. Ekkor nincs folyamatos visszafertőzés, nincs szükség az irtásra sem annyira. Nyugat-Európában ez sikeresen működik.

– Mit teygen tehát a magánember?

– Nem kell vegyszer, egyszerű módszerekkel is megakadályozhatjuk a szúnyogok szaporodását. Szüntessük meg a pangó vizeket, fedjük le hálókka a víztároló edényeket, tegyünk egy csepp olajat a víz tetejére, mert akkor a lárvák nem jut levegőhöz és elpusztul. Bármilyen megteszi, de léteznek gazdaboltban beszerezhető lárvairtó szerek is, amelyekkel nem okozunk kárt. És ne tartsunk feleslegesen tartalék vizet, locsoljuk el mielőbb.

– Nemrég spanyol szakemberek jártak Dunaföldváron. Kik voltak ők?

– Az Európai Szúnyogirtók Szövetségének elnöke, dr. Rubén Bueno és a kis csapata volt Magyarországon, Dunaföldváron és a környékben is. Tárgyaltak önkormányzatokkal, próbálták segíteni a munkánkat. Náluk, Spanyolországban sikerrel működik a biológiai szúnyoggyérítés már nagyjából 20 éve, nagy szerepe van náluk is az egyéni védekezésnek a magánterületeken, illetve fel kell tárnai a tenyészhelyeket, és azokat a megfelelő időben kezelni lárvairtó szerekkel. Ők csak nagyon ritka esetekben használnak vegyszert, jól működik náluk a biológiai szúnyoggyérítés, és itt is fog, csak meg kell alapozni

– Ha jól gondolom, szerencsések vagyunk, hogy dunaföldvári illetőségű az Országos Szúnyogirtók Szövetség elnöke...

– Talán annyiban, hogy évek óta foglalkozom a kérdéssel, csapdázunk a környékbeli településeket, Duna-partot, szinte hetente, aminek az az eredménye, hogy nálunk nagyjából negyede, vagy még kevesebb a szúnyogok mennyisége a többi Duna-parti településhez képest, és ez az állapot csak javulni fog, ha mindannyian teszünk érte. «

MIT TEHETÜNK A SZÚNYOGOK ELLEN?

- Medencék, díszkútak, kerti tavak ha nincsenek használva, hamar szúnyogtenyésztő helyé alakulhatnak.
  - ✗ Eresszük le a vizet a használaton kívüli medencékből, díszkútakból, a kerti tavakban tartsunk halakat, így a szúnyoglárvák számát minimálisra csökkenthetjük.
- Különböző használati eszközök, vizeshordók, vödörök, virágtartók, autógumik és az ezeket takaró ponyvák is megtarthatják az esővizet, kiváló helyet biztosítva a szúnyogok szaporodásához.
  - ✗ Szüntessük meg minden ilyen vizgyűlémet a ház körül, az esővizes hordókat fedjük le hálókka, hogy a szúnyogok ne tudjanak beletélni.
- Ereszcsonnák, vizes árkok, csapadécsatornák ha eltömődnek, az esővizes pangó víz szintén szúnyogkeltetővé alakulhat.
  - ✗ Tartsuk tisztán a ház körüli csapadékelvezető rendszereket.

Ha bárhol az otthona körül szúnyogtenyésztő helyet talál, írja meg nekünk az info@szunyogcsodor.hu címre, mi ki fogjuk vizsgálni és a későbbiekben kezelni fogjuk.

■ Rágcsáló- és rovarirtás, szúnyoggyérítés ■ www.szunyogcsodor.hu

Dunaföldvári szerző köteté jelent meg

» BAKSAY ERIKA

A megértés ösvényei címmel jelent meg András Ferenc utóbbi évek legfontosabb tanulmányait tartalmazó köteté. Habár az egyes esszék más–más témával foglalkoznak, a könyv egységes ívre épül.

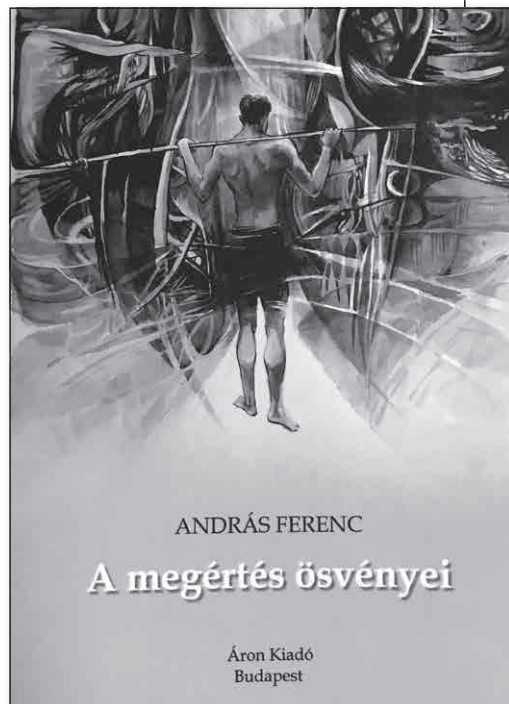
Ahogy a szerző a központi téma kapcsán fogalmaz: „Értelek téged. Értém, amit mondasz. Vajon mit jelentenek ezek mondatok? Mire utalnak? Ha valamit ugyanúgy értek, mint te, az egy és ugyanaz? Amit többen értünk, azok azonosak? S ha mindenki egyetért, akkor egyet ért? Ugyanazt az egyet? Ez puzta szójáték, vagy vegyük komolyan, és fogalmazzunk így: a megértéssel, az értelmezéssel kapcsolatos összes probléma valamilyen módon visszavezethető az azonosság paradigmájára.”

András Ferenc munkássága – olvasható a lektori összegzésben – kiemelkedő pozitív példa egy mai filozófus lehető leghasznosabb tevékenységére. Egyrészt elsajátítja a

filozófia történetét, technikai eszköztárát, elméleteit, eljárás módjait, másrészt nem zárkózik elefántcsont-toronyba, hanem a kortárs problémákról is ír, a filozófus tudását, hozzáállását és módszerét közvetíti a szélesebb szakmai közönségnek.

András Ferenc közismert személyisége városunknak. A helyi televízió és lap főszerkesztője, alapítója, a veszprémi Pannon Egyetem intézetigazgató docense. Saját beszámolója szerint részben a helyi média tapasztalatai tették lehetővé, hogy a veszprémi egyetemen az ő vezetésével alakuljon meg az egyre népszerűbb Kommunikáció- és médiatudomány szak.

A kötet a borítója apropóján is városunkhoz kapcsolódik. A címlapon Bakos András, dunaföldvári grafikusművész A vadász című alkotása szerepel. András Ferenc ennek kapcsán elmondta, hogy azért kérte Bakos Andrásztól a képet, mert múltjuk véletlenül érintkeznek. Az erdélyi származású Bakos András Temesvárott szerezte diplomáját, András Ferenc ereiben pedig anyai ágon temesvári vér csörgedezik: dédapja XX. század elején a temesvári vasút álló-

másfőnöke volt, Trianon után telepítették a családot Szeged környékére.

A tervek szerint ősszel a városi könyvtárban sor kerülhet a könyv bemutatójára. «

Évtizedek után az iskolapadban

Megható gimnáziumtörténeti esemény színhelye volt 2020 júniusában a dunaföldvári Magyar László Gimnázium.

» BOGNÁR ZOLTÁN

Az emlékező hajdani diákok egy régi–új tabló körül gyülekeztek. Ha lett volna hetesi jelentés a foglalkozás kezdetén, a hetes inkább a még élőket sorolhatta volna, mintsem a hiányzókat... A nagy idők erősen megrikították az 1960-as évekbeli – már akkor is felnőttként diákoskodó – 23 fő tanuló és a 14 fős tanári gárda létszámát...

No, pergensük csak vissza az idő kerekét!

Volt egyszer, hol nem volt az 1960-as évek időszaka. A korabeli oktatáspolitikai fontos vezérfonal volt a gyakorlatias, ún. politéchnikai képzés. 1956 után jelentette ki az akkori mindenható állampárt, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezése befejeződött. Ennek jegyében az országos és megyei kívánalmaknak megfe-

lően a gimnáziumok egy részében – pl. Dunaföldváron, a nappali tagozaton is – 5+1-es képzés indult (elmélet, ill. gyakorlat). Sőt, 1964–65-re a gimnázium nevéhez a „kertészeti szakközépiskola” – kifejezést is csatolták!

Ennek a folyamatnak érdekes dokumentumára bukkant Süveges László gázszerelőmester, s lett elszánt elindítója a régi embermenek. Munkája nyomán az egyik egykori diáknál előkerült egy kb. A/4-es méretű kis tabló, amelyen László édesanyja is végzős diákként szerepel.

A tabló a Szekszárd-Palánk Mezőgazdasági Technikum Dunaföldvári kihelyezett osztályát ábrázolta.

A nagy, méltóságteljes tablók minden iskola diszei. Ám az említett, 1962–1966 közötti osztálynak sem Palánkon, sem Dunaföldváron nem volt tablója semelyik folyosón, se kicsi, se nagy.

Pedig érdekes volt a két iskola időszaki házassága. A Zombai László vezette dunaföldvári gim-

Süveges László a megújult tablóval

názium aktív részvevője volt a levelezős képzésnek: Papp Lajossal, Csákvári Józseffel, Deák Árpáddal, Vincze Mátyással, Szalay Kálmánnal, a gimis tárgyak tanáraival. A technikum agrárszakmai tárgyait hét palánki tanár képviselte, az adminisztratív kapcsot a két igazgató jelentette.

A magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika, a fizika, a földrajz mellett olyan tantárgyak sorakoztak a bizonyítványokban, mint a növénytermelés, állattenyésztés, mezőgazdasági

géptan, agrárgazdaságtan, kertészet, agrokémia, üzemszervezés, számvitel. Ezekhez kapcsolódott az adott tanév gazdasági gyakorlata. A képzés hetente két alkalommal folyt a délutánból estébe hajlóan.

Félévente – tételhúzással – beszámoló vizsga volt. A négy évet képesítő vizsga zárta.

Lám–lám: „nil novum sub sole”, azaz: nincs új a nap alatt? Duális képzés – a ma egyik divatja, felsőfokon is (!) – a múlt század 1960-as éveiben? ▶

► S kik voltak a hallgatók, akik felnőtt fejjel, már némi földművelő tapasztalattal, családdal, gyermekkel a háttérben beültek az iskolapadba? Zöm-mel helybeliek, de a szomszédos településekről is, azaz abból a térségből, három megye találkozási területéről, amely jó évtizede már a Magyar László Gimnázium beiskolázási körzete volt.

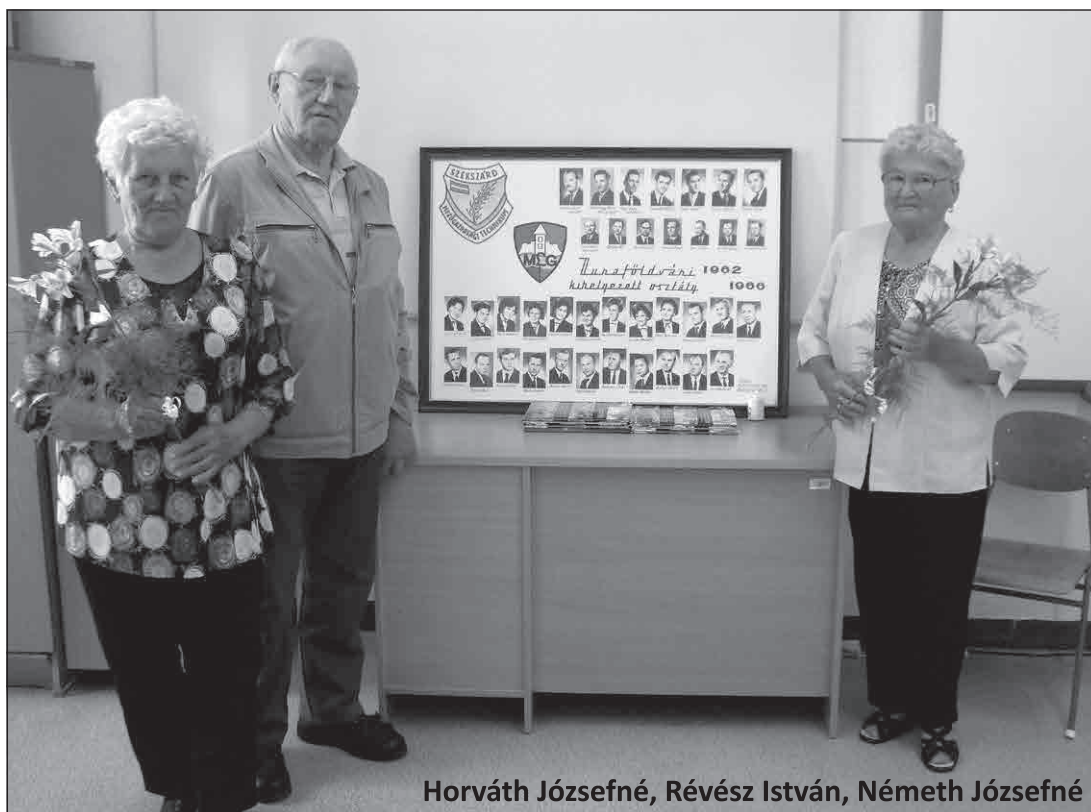
A hiányzó (hová tűnt?) nagy tablót elengedve lépünk a jelenbe: László szervezésében a kis tablóból jó minőségben sikerült nagyot „varázsolni”! Ezen már az MLG-embléma is ott díszlik, ahogy az illik.

A gimnázium, Fehérné Keserű Katalin igazgatónő igent mondott, a tabló felkerülhetett a patinás épület főfolyosójának falára, „társai” mellé.

2020. június 9-én néhány megilletődött, 80 év körüli hajdan volt diák emlékezett az együtt töltött évekre. Az osztály tanárai közül a többség már egy égi katedrán áll, a tanulók nagy része – az akkori huszonévestől az ötvenesig – már a felhőkön levő, régi klasszikus, beüls-összecsavarozott padokból figyeli pl. Deák Árpád szavait...

Egy kis mécses odakerült a tabló elé, így jelen volt mindenki, képről képre.

A tablóavatón megjelentek: Németh Józsefné, Horváth Józsefné, Révész István, akik elmondták, hogy megszerzett ismer-

Horváth Józsefné, Révész István, Németh Józsefné

A tanulók névsora a tablóképek szerint: Skuta Istvánné, Bors Jánosné, Révész Ferenc, Sztanó Imréné, Révész András, Lubik István, Szabó Antalné, Révész György, Kelemen István, Süveges Lászlóné, Fekete József, László Sándor, Horváth Erzsébet, Kelemen János, Bodnár Sándor, Katona Sándorné, Princz István, Hum Ferenc, Horváth Józsefné, Kovács László, Horváth József, Süveges Józsefné, Révész István

reteikkel évtizedeken át szolgálták a mezőgazdaságot a termelésben, a feldolgozóiparban, vagy irodai dolgozóként a termelőszövetkezetekben. Volt olyan tanuló is, aki az itt elért érettségivel a keszthelyi agráregyetemen folytathatta tanulmányait, s azt is sikerrel zárta!

1966–2020! Mekkora idő!

A hosszú, igaz embermese elején, 1966-ban a levelezős diákok kiléptek az iskola kapuján, aztán

szálltak az évek, évtizedek, – közben többük gyermeke, unokája is elvégezte tanulmányait az ódon falak között.

Kedves Olvasó! Aki hallja (olvassa), adja át! Egy megújult gimnázium tablón ott vannak az elődök, szülők, nagymamák, nagypapák. Ünnepeyesek, csinosak, jól öltözöttek, mosolyognak vagy komolyak, jövőbe révedők. Ha megnézzük őket, beszélünk róluk, újra köztünk vannak.

A Magyar László Gimnázium régi épülete 230 éves, masszív, időtálló, tekintélyes ház. A benne lévő gimnázium a 70. éve felé közelít. Az új szárny 1998 óta kapcsolódik össze az „öreggel”. A falakon belüli tudományos-oktatási-lelki építkezés folyamatosan zajlik.

Egy igen értékes téglával most is magasodott az MLG értelmi-érzelmi Hagyomány Nagy Fala. «

Mindig megújulni

(Egy hajdani földvári gimnazista pályája)

Milyen különös találkozásokat hoz ez a rendkívüli helyzet! – gondoltam magamban, amikor a világhálón megpillantottam az 1992-ben végzett egyik diákom blogját, amelyben Olaszországból számol be a koronavírus-járvány okozta állapotokról. Karantén-naplóját sok ezren követték. Én is napról napra olvasom. Az érettségi évében, a vizsgákon láttam utoljára, s akkor az volt a nagy hír róla, hogy bejutott a nemzetközi jelentőségű Év Arca verseny ország-

gos döntőjébe. Bevallom, meglepődünk. Mint ahogy most is.

» L. MÉSZÁROS IRMA

A dunaujvárosi születésű, solti gyökerű, Milánóban élő Kacziba Andi képzőművész, textilművész, aki a járvány okozta bezártságában éppen az ez évre tervezett kiállítására készülve alkot. 1996 óta él a divat fővárosában. Modell és rendezvényszervező volt, üzletaszony, s annak a Cramum non-

profit művészeti egyesületnek az egyik alapítója, amelynek turlata már Budapesten az Olasz Kulturális Intézetben is bemutatkozott.

Hogyan került az egykori földvári gimnazista Milánóba, s azóta mivel foglalkozott? – többek között erről beszélgettünk.

– 1992-ben a szóbeli érettségi vizsgáról – édesanyám nagy ijedtségére – egyenesen Budapestre utaztam, mert akkor készültünk az Év Arca verseny tévés döntőjére. Utána bekerültem egy modellügynökségre, s mellette tanulni is kezdtem. A gimnáziumban nem törtem össze magam, de már rá-

jöttem, legjobban tanulni szeretek – meséli nevetve. Művészeti menedzserszakot végeztem, majd egy barátnőmmel modellügynökséget alapítottunk.

A modellkedés Andi számára azonban nem exhibicionizmus, hanem olyan lehetőség volt, amelynek segítségével beutazhatta a világot. 1996-ban két hónapot Kínában töltött. Aztán hazatérte után egy magánéleti változást követően, amikor Budapesten éppen nem találta helyét, egy olasz cégtől ajánlatot kapott egyhónapos szerződéssel. Az egy hónapból sok év, csaknem egy negyedszázad ►

▶ lett. Olasz nyelvtudás nélkül vágott neki, de a tanulást ott is alapvetőnek tartotta. Világosan látta, hogy a modellkedés nem végcél. Előnyét a kapcsolatok megteremtésében, s abban látja, hogy megnyitotta számára a világot: más kultúrákat ismert meg. Közben folyton tanult és keményen dolgozott. Lényeges volt számára, hogy olaszul is igényesen tudja kifejezni magát. Az IULM egyetemen, a kommunikáció a képzőművészetben elnevezésű szakon végzett tanulmányok sok mindent megváltoztattak benne.

Az évek során képes volt folyamatosan megújulni. Minden élethelyzetben összegyűjtötte a tapasztalatokat, amikre aztán a következő szakaszban ismét lehetett építkezni. Harmincévesen új életet kezdett: rendezvény- és kiállítás-szervezéssel foglalkozott, később reklám- és divatfotózással. Majd úgy alakult, hogy egy kiállításon a Picasso-metszetek művészeti szakértőjének megmutatta néhány munkáját. A szakember tehetségesnek nevezte Andit, s folytatásra biztatta. – Így most már jó ideje azt csinálom, ami bennem van – mondja. Kerámiával foglalkozott, majd a textilre tért át. A 3D-s textilművészet területén végzett kutatásaiért arany emléklapokat is kapott. Egy-két évente önálló tárlattal lép az olasz közönség elé, minden évben tíznél több kollektív kiállításon is részt vesz. Egy torinói galéria folyamatosan a nagyközönség és műgyűjtők elé viszi az alkotásait. Kacziba Andi ma Milánóban ismert és elismert textilművész.

Miközben hallgatom, felmerül bennem, milyen előítéletesen gondolkodunk a modellekről. Úgy véljük, hogy felszínesen csak a külső, a szépség, a divat foglalkoztatja őket. Andi rációval erre. Művészként az idő múlása és alapvető társadalmi problémák foglalkoztatják.

A kortárs képzőművészet nem a hagyományos anyagokra épít. Andi korábban többek között kötelet, zsákot és egyéb anyagokat használt, most éppen nejlonharisnyákkal dolgozik. – Most rengeteg időm van nézni-nézegetni az anyagot, gondolkodni. Egy vélet-

len mozdulattal jön egy újabb forma, majd újabb ötlet. Folyamatosan alakul, fejlődik az alkotás – magyarázza. Még reménykedik, hogy talán ősszel újra megrendezheti a következő önálló tárlatát.

Közben szót ejtünk arról, hogy a közösségi oldalra feltöltött karanténblogja felkeltette a magyar sajtó figyelmét is. – Azért vállalom a bloggal a nyilvánosságot, hogy Magyarországon egy kicsit értsék, mi történik itt körülöttünk, s otthon esetleg mire számíthatnak – mondja. Bíz benne, hogy ezzel segíteni tud a magyaroknak. S közben örül, hogy így Dunaföldvárra is eljutott – legalább virtuálisan.

A Magyar László Gimnáziumban töltött évek a fiatakkort jelentik számára: a barátokat, a motorozást, a bandázást, a pinceklubbeli bulizásokat. – Ez volt az „ereszd el a hajamat” korszakom. A tanulásban nem jártam élen, de élveztem a jól összeforrt közösséget, a remek kirándulásokat. Ott volt a Duna-part, a várudvar. Soltra, lakóhelyemre általában az utolsó busszal mentem haza. Dunaföldvár biztonságos környezet volt, ahol jó volt fiatalnak lenni – emlékezik a diákévekre.

S hogy tervezi életének következő időszakát? – Az biztos, hogy nagy változásokat élünk meg a vírus után. A gazdasági visszaesés, az anyagi helyzet mellett az emberi kapcsolatokban lesz ez leginkább tapasztalható. Módosul az értékrendünk. A munkáimmal kapcsolatban letisztultabb gondolatok vezetnek. Több időm van most az elmélyülésre, s ez előre viszi. Milánó a kortárs képzőművészet számára ideális hely, s számomra az európai kultúra meghatározó.

Kacziba Andi bizonyára életének, pályájának felénél tart. Áttekintve az elmúlt évtizedeket, tapasztaljuk azt a belső értékek felé fordulást, amely során egy bulizós diáklányból és a látszólag felszínes modellből elmélyült képzőművész lett. Hogy mi kell ehhez? Tanulás, akarat, értékrend, kemény munka és tehetség. Ilyen egyszerű. «

(A DH 2020. 05. 23-i írásának szerkesztett változata)

Kacziba Andi

Mi fogsz csinálni, ha vége lesz...

» L. MÉSZÁROS IRMA

Még javában benne voltunk a vírusjárványban, amikor az előző lapszámunk megjelent. Reménykedtünk, hogy mire a következő az olvasó kezébe kerül, mindent elfelejtünk már. Bár a szigorú intézkedések enyhültek, de a maszk még a júliusi–augusztusi divat része marad – sajnos. Bár sokan méltatlankodnak, berzenkednek miatta, a gyógyszerárban, orvosnál és az élelmiszerboltokban a szabályokat általában betartják az emberek. Már találkozunk az unokák és a gyerekek az idős nagyszülőkkel, szülőkkel, már egy-egy rendezvényen együtt le-

hetünk nagyobb közösségekben is. Lassan fellélegzünk, bár a médiában a második hullám rémével fenyegetnek minket.

De legyünk optimisták! Bizunk abban, hogy a nehezen már túl vagyunk. Az biztos, hogy ez a járvány és az ahhoz kapcsolódó intézkedések jelentős hatással voltak az életünkre. Korlátozták és korlátozzák mozgásunkat, kapcsolattartásunkat, programjainkat, tehát szabadságunkat.

A neten még a nyár elején a különböző csoportokban többször fölmerült a kérdés: vajon miben változik majd az életünk a

pandémia után? Változik-e egyáltalán?

Néhány véleményt idézek: – Eddig is szerettem a családomat, a barátaimat, a sok kedves vevőnket! De amint vége a rémálomnak, sokkal jobban kimutatom szeretetem, mint eddig – írja az egyik. – Majd újra sokat jövünk–megyünk, utazunk. De nagyobb hálát fogok mindezt érezni. Csodás lesz újra élményeket gyűjteni! Annyira várom! Ma vittem anyuéknak élelmiszert. Messziről adtam oda. Szőmyű volt. Remélem ilyen időszaki soha többet nem fogunk átélni! – fogalmaz egy másik olvasó. – Visszanézek, hogy emlékek, elfogadjak, értékeljek és máséknak gondolkodjak. Hogy a szép gyönyörű, hogy a hamis is lehet

igaz, hogy csodás dolog az élet, benne mi mindannyian.

Igen, talán. Talán jobban értékelni tudjuk az emberi kapcsolatokat, az egészséget, gyakrabban kifejezzük szeretetünket, elismerésünket, s jobban meglátjuk azt a szépséget, ami körülvesz minket. S talán ez a pár hónap is megerősített minket. Mert eleink sokkal nehezebb időket, háborúkat éltek túl, hogy mi megszülethessünk. Mert – ahogy Székely Éva írta – „egyedem lehet elvenni az embertől: a belső biztonságát. Ez pedig hitből, fegyelemből, akaratból, tudásból, emberségből áll, és talán abból, hogy az ember, amíg lélegzik, soha semmi rosszat nem fogadhat el véglegesnek.” «

A földvári Országzászló emlékmű sorsa

» L. MÉSZÁROS IRMA

Az 1940-es évek közepéig több mint ezer településen állítottak fel országzászlót a Trianon miatt érzett gyász érzésének kifejezésére. Az Országzászló Mozgalmat egy erdélyi politikus, Urmánczy Nándor hirdette meg 1925-ben. A harmincas években aztán sorra készültek az alkotások, amelyeknek mintájául a budapesti emlékmű szolgált: az alaptömb előoldalán Nagy-Magyarország térképe szerepelt, benne a csonka ország sziluettjével, a többi oldalon pedig idézetek.

Dunaföldvár nagyközség képviselő-testülete 1937-ben hozott határozatot az országzászló felállításáról. Végül 1938 szeptemberére készült el a nagyrészt közadakozásból finanszírozott alkotás, Kari Ferenc József budapesti szobrászművész munkája. Egyes dokumentumok szerint 1750 pengőbe került. A korabeli sajtótudósító írását idézzük a Tolna megyei Ujságból: „Az előkészítő bizottság a felavatásra váró országzászlót idillikusan szép helyen, a gyönyörű Duna-parti parkban, szemben a hősök em-

lékművével állította fel, alig 100 méternyire a nagy Duna-hídra felvezető kocsitúttól, körülbelül azon a helyen, ahol a hid felavatásakor Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának dízsátra állt. A minden tekintetben helyes érzéssel megválasz-

tott helyen valóban szépen érvényesül a magasztos emlékmű.”

A Magyar Országos Tudósító 1938. szeptemberi második számú dokumentumában pedig a következő olvasható: „Dunaföldvár a Duna partján, a Dunántúlt az Alfölddel összekötő híd közelében sokezerfőnyi, a túlsó parttól is összesereglett közönség jelenlétében avatta fel Országzászlóját. Ott voltak Pesthy Pál

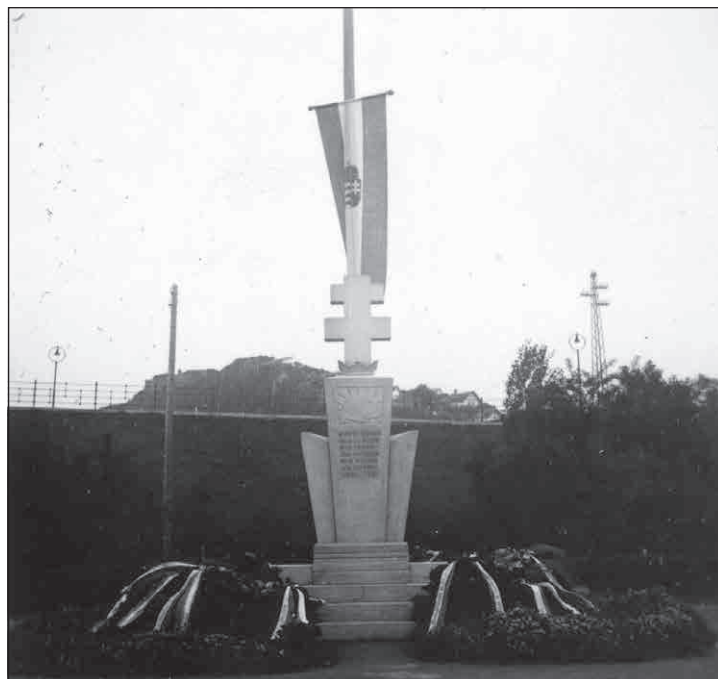
ny. miniszter, titkos tanácsos, Törley Bálint országgyűlési képviselő, Szandtner Pál egyetemi tanár és az összes hatóságok vezetői. Petainek József országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. Az Országzászló Nagybizottsága nevében dr. Cselényi Pál társelnök avatja fel az új Országzászlót.”

Elképzelhetjük, milyen jelentős esemény volt ez a nagyköz- ▶

► ség életében. Bekerült a korabeli Filmhíradóba is. A Tolnamegyei Ujság tudósítója részletesen beszámol a programról. „A fellebörgözött, ünnepi díszbe öltözött város templomaiban a lelkipásztorok ünnepi istentiszteleteket tartottak, majd a község háza udvarán egybegyűlt notabilitásokkal és az előljárósággal az élen az egyesített levente- és tűzoltózenekar indulójára kivonult a lakosság a Duna-parti parkba, az ünnepély színhelyére. (...) Vitéz Perczel Lajos vezetésével megjelent az országzászló előtt a díszörség, és felhúzták félárbocon a címeres trikolorót, amely idő alatt a polgári leányiskola és a római katolikus leányiskola szimbolikus élőképet mutatott be.” A visszaemlékezők szerint a zászlót Vitéz Perczel Lajos lánya (később dunaiújvárosi tanító) húzta fel.

Az ezt követő években Dunaföldváron a nagy hazafias ünnepségek helyszínéül szolgált a park országzászló előtti területe. Többek között itt köszöntötték Felvidék vagy Erdély visszacsatolását. A díszmenetben cserkészek, leventék, tűzoltózenekar, frontharcosok vonultak – olvassuk egy más forrásban. Rendszeresen csa-

ládok, közösségek fényképezkedtek az emlékmű előtt. Sok család őriz ilyen képet a régi albumokban.

A háborút követő hatalomváltás után az irredentának hirdett emlékművet – mint sok más helyen az országban – Dunaföldváron is lerombolták, eltüntették. Egyesek tudni vélik, hogy a darabjait egy gödörbe dobálták, de információink szerint se a strand

építésekor, se később nem találták meg.

Már több mint egy évtizede civilek kezdeményezték, hogy állítsák vissza az országzászlót. A lelkesedés megvolt, az anyagi fedezet hiányzott, s a közadakozás nemigen indult be. Végül a képviselő-testület úgy döntött, hogy ugyanazon a helyen – az alapzat kivételével – eredeti formájában és méretében, teljes önkormány-

zati finanszírozásban elkészítették az országzászló emlékművet. A négymillió forintos munkára már aláírták a kivitelezési szerződést – mondta Horváth Zsolt polgármester. A tervek szerint száz évvel Trianon és nyolcvankét évvel az első avatás után szeptemberre elkészül az egykori emlékmű másolata. «

(Megjelent a Dunaiújvárosi Hírlap 2020. 06.04-i számában.)

Megtartotta idei első gyűlését a Magyar László Tudományos Egyesület

» SZABADOS SÁMUEL

2019 augusztusában alakult meg városunkban a Magyar László Tudományos Egyesület. Céljai közt szerepel a jeles Afrika-kutató örökségének továbbvitele, munkásságának megismertetése, esetleg újabb információk gyűjtése Magyar Lászlóról. A feladatok közt szerepel a városunkban lévő emlékek, emlékhelyek ápolása, pl. szobor, emléktáblák, dunaföldvári otthona. Tevékenysége kiterjed továbbá a földrajz tudomány és az afrikai kontinens népszerűsítésére, előadások, kiállítások, szakkörök szervezése által. A járványveszély miatt csak júniusban sikerült ez évben először gyűlést tartani. Pusztás Zsolt egyesületi elnök beszám-

olt az eddig végzett munkáról, amely főleg az egyesület hivatalos megalapításában merült ki: adminisztratív tevékenység, engedélyek megszerzése, bankszámlanyitás. A cégbíróóság 2020 januárjában jegyezte be hivatalosan az egyesületet. Az elnök beszámolt arról, hogy jelenleg 14 fős a tagság. További csatlakozás a tagság beleegyezésével lehetséges. Az idei év jelentős feladata egy állandó Magyar László múzeum kialakítása. A városvezetés e célra felajánlott a várudvaron egy kisebb épületet. Ősztől megindul a kiállítási anyag gyűjtése. Ez évben valószínűleg előadások is szerveződnek. Megindul a külső kapcsolatok kialakítása hazai tudományos intézményekkel, egyesületekkel, például a

Magyar Földrajzi Társasággal, az érdei Földrajzi Múzeummal. A kitűzött feladatok megvalósításához anyagi erőforrások is kellenek. Megindul a pályázati lehetőségek felkutatása, támogatók, szponzorok beszerzése. Fontos szellemi tőkét jelent az egyesület tagjainak országos kapcsolatrendszere, mely a tevékenységet sokszínűvé, színvonalassá tudja tenni. «

Másodszor a SKICC

Július 4-én megnyílt az idei év első kiállítása az Ispánházban. A helybeli művészetkedvelők emlékezhetnek a négy évvel ezelőtti bemutatkozásukra.

» SZIEGL ERIKA

A járványügyi korlátozások nem könnyítették meg a közművelődésben dolgozók munkáját. A bizonytalan nyitási dátum sok mindent felülírt, ezért is illeti köszönet az alkotóműhely két pro-

minens tagját, Pats Józsefet és fiát, Pats Dánielt, akik Pataki Dezső igazgató megkeresésére igent mondtak. A SKICC Művészeti Egyesület a Dunaujváros, Kispóstag, Nagyvenyim háromszög alkotóit fogja össze. Nemzetközi alkotótépeket Nagyvenyim fogadta be 2019-ben. A dunaföldvári kiállítást a település polgármestere, Vargáné Kaiser Katalin nyitotta meg. Köszöntőjében elmondta, hogy „2019-ben Pats József és barátai a nagyvenyimi Szent Bernát Arborétumban álló rendház ódon falai között vendé-

geskedtek. Erre a rövid időre megtelt étellel a templomkert, s a megszületett alkotásokból „Idegen Barátok” címmel színes, mozgalmass, igazi élményt nyújtó kiállítást rendeztünk.” Az előző dunaföldvári kiállításon több alkotó képeit nézhatték meg a látogatók, az idein Pats József képei dominálnak, valamint fia Dániel néhány képe. Dani elmondta, hogy a műhelymunka és az alkotótépel más-más műfaj. Utóbbi alkalmat ad a közös alkotásra, ugyanakkor egy adott téma nagyon különböző megközelítésére is. Tőke Sugárka

művészettörténész megfogalmazásában „A közös alkotás folyamatában megszületett munkák gondolatosságát erősen rétegzett, hiszen állandó eszmecsere révén gazdagodtak. Ezt a fajta többszólamúságot érzékelheti a néző is a kiállított munkák megtekintésekor, amelyek úgy kommunikálnak velünk, hogy közben felidéznek az együttes teremtés örömét is.” A családias légkörben zajló megnyitón Pataki Anna és Sziegl Erik ének-gitár duóját hallhatták az érdeklődők. A kiállítás október 31-ig látogatható. «

Különleges szerzetesek

Érdekes témát dolgozott fel a július 6–10-ig megtartott töri tábor. A Domonkos-rendi szerzetes Julianus barát kalandos élete és Hell Miksa csillagász úttörő felfedezése köré épült fel az öt nap tematikája.

» SZIEGL ERIKA

Julianus barát a 13. században élt, és két utazást tett keletre, hogy megkeresse a magyarok őshazáját, Magna Hungáriát. Az életét kutató történészek szerint Julianus való-

színűleg nem magyar volt, de beszélnie kellett a nyelvet, hiszen a több száz éves elválás ellenére az ősmagyarok nyelvét is megértette. Hell Miksa jóval később, a 18. században élt, a felvidéki Selmebányán született 1720-ban német ajkú családban, 1750-től magyarnak vallotta magát. A csillagászat mellett fizikával és matematikával is foglalkozott. Munkásságának jelentős momentuma, hogy 1769-ben elutazott Norvégia- ▶

► ba, hogy megfigyelhesse a Vénusz bolygó Nap előtti átvonulását. Érdekes az életében, hogy szüleinek vele együtt 22 gyereke született. Miksa 1792-ben halt meg Bécsben.

A táborozók az első napon elkészítették Julianus barát hajóját, mely igen aprólékos, jó kézügyességet igénylő feladat volt. Kedden előadásokat hallgattak a gyerekek Julianus és Hell Miksa életéről, majd Fafka Juli közreműködésével csuvas (török eredetű népcsoport) népdalokat tanultak. Az állítólagos nyelvi rokonság kapcsán egy finn dalocskát is megtanultak a gyerekek, melyet a foglalkozás után is lelkesen énekeltek. A szerdai nap történéseit ügyes, lényegre törő összefoglalással Czompó Hanna mondta el a helyi TV nézőinek. Izgalmas feladatok várták a gyereket a vásártéren. Megtanulták a méta nevű régi gyerekjátékok, a hat állomásból álló útvonalon pedig kézműves-, ügyességi- valamint térképészeti feladatok várták a diákokat. Csütörtökön Szabó Ági (Szasza) tartott drámajáték foglalkozást az Ispánházban, ahol a csapatoknak Julianus barát útjáról kellett jeleneteket bemutatniuk. Az utolsó napon a Pince Mozi is szerepet kapott a feladatok teljesítésében. Cipős dobozokkal, foszforeszkáló festékek felhasználásával modellezték a gyerekek Hell Miksa felfedezését, a Vénusz átvonulását központi égitestünk előtt.

A programokat szabadtéri labdajátékok és az elmaradhatatlan strandolás kísérték.

A tábor fő finanszírozója évek óta a pécsi egyházmegye. A támogatás lehetővé tette a Vár Étterem finom napi ebédjeit valamint a programok színvonalas megvalósítását. Fafkané Simon Ildikó köszönetet mondott a Holler UNFC-nek a buszoztatásért, valamint az évek óta lelkiismeretesen vele dolgozó kolléganőinek, Mondovics Milénának, Holmi Melindának és Szabó Ágnesnek.

Az évek óta megszervezett tőri tábor élményei sok diákot visszatérésre ösztönöznek, az újonnan csatlakozók is megtapasztalhatják a játékos ismeretszerzés örömeit. «

Földvári szívvel – elszármazottak

Dunaföldvártól a geokémiáig

» L. MÉSZÁROS IRMA

Amikor megkérdezik, hová valósi vagyok, mindig dunaföldvārit felelek, bár 1963 óta Nagykánizsán élek – kezdte bemutatkozó levelét az elszármazottakról szóló sorozatunk következő szereplője, Koncz István okleveles vegyész-mérnök, a földtudományok kandidátusa, akinek kutatási területe a szénhidrogének szerves geokémiája.

Amikor a levélváltások és a telefoninterjú során kicsit jobban megismertem, az jutott eszembe,

Koncz István

mégiscsak volt valami a dunaföldvári levegőben ott a negyvenes-ötvenes években, ahogy a korábbi riportalanyaim, Balogh Vil-

mos és Kiss Ernő újpesti osztálytársai mondták. A nyolcvanévesen is szakértőként tevékenykedő Koncz István kutató-mérnök ugyanis ugyanabba a korosztályba tartozik. Anyai ágon dunaföldvári gyökerű családban született Budapesten, s csak 1946-tól 1958-ig élt Dunaföldváron. Hogy mire volt elég ez a tizenkét esztendő? Sokra. Sok mindenre. Mély szellemi és lelki értékekre, hatásokra, amelyek olyan emberre tették, amelyen ma is, amikor hűségesen őrzi és fenntartja a Templom utcai anyai lakást. Ez a hangulatos macskaköves utca volt iskoláinak a helyszíne is. Családjával nyaranta rendszeresen tölt

itt hosszabb időt. Mert szereti a várost, a Duna-partot. Gyerekként kedvenc helye a Zöld zátony volt.

S a hívó szóra mesélni kezd. Mesél az édesapáról, aki elől Sárdy János „happolta el” a földvári kántor-tanítói állást, s így csak később, 1946-ban költöztek haza, de már az édesapa nélkül. Ő ugyanis a Don-kanyarból nem tért vissza. Fia megtapasztalta, hogy a „megfutott” és „németbarát, fasiszta hadsereg” katonájának a gyermeke – bár kitűnő tanuló volt – nem mehetett nyári táborba, nem kaphatott elismerést. – Általános iskolai magyartanárom, Schmera Lajos csak titokban merete átadni nekem a saját pénz- ►

► zén vett könyvet jutalomként jó tanulmányi eredményemért és szereplésemért – idézi a ma is fájó emléket.

De szerencséjére akadt barátok, jó emberek és kiváló tanárok, akik jelentősen hozzájárultak élet- és világszemléletének alakulásához. Sokat köszönhet keresztapjának, Konrád József körzeti orvosnak, akitől – miközben el-elkísérte beteglátogató útjaira, az emberekhez való tisztelet- és felelősségteljes hozzáállást tanulta meg.

– A földvári gimnáziumban magasan képzett, jó tanáraink voltak. Kaput nyitottak. Kitapogatták az érdeklődésünket, s az alá dolgoztak. Nagy szerencsénk volt – mondja, s tisztelettel emlékezik mindazokra, akik hozzájárultak személyiségének alakulásához, s akik tudását gazdagították: a magyart és történelmet tanító Csákvári Józsefet és Mándi Gyulát említi, a felejtetetlen matematikánót, Kászonyi Rózsát, a Csepel-szigeti arisztokrata származású Soóky Erzsébetet, Semetkay Ágnes földrajzórát, az egyetemről közvetlenül Dunaföldvárra került jóképű Deák Árpádot. Hozzáteszi, hogy ők nem csak a tanórák keretein belül hatottak a diákokra. Csákvári tanár úrral a löszfalaknál régészkedtek. Máskor művészet- és zenetörténettel foglalkoztak. Kémia és biológia órákon gyakran végeztek kísérleteket. Itt tanulta meg a diák, hogy a tapasztalat mennyire fontos. Felejtetetlen osztályfőnöke, Oszoli tanár úr biológia óráit jó időben mindig az iskolán kívül tartotta, amikor is az „Öreg” a természetben mutatta meg, mi micsoda, mi a latin neve. – Másodiktól a reáltagozatot választottam, s ott érettségiztem 1958-ban. Nem éreztem hátrányát a vidéki kis gimnáziumnak. Ennek is köszönhető, hogy egyetemi tanulmányaimat a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán könnyen végeztem el. Dunaföldváron kitudó, emberséges és diákokat szerető tanáraink voltak, akikre tiszta szívvel emlékezünk, amikor – most már évente május utolsó vasárnapján – összejövünk a földvá-

ri halászcserdjében – mondja összekapcsolva múltat és jelent.

Az ember életét sok mindenki alakítja, s tán valami csoda, véletlen vagy sorsszerűség is közrejátszik. Koncz István az egyetem után, 1963-ban Nagykanizsára a Winkler Lajos Vegyipari és Zsigmondy Vilmos Mélyfűróipari és Kőolajbányászati Technikumba került mérnök-tanárként. Ott ismerete meg későbbi feleségét, s ott került közelebb ahhoz a szakterülethez, amely aztán meghatározta a pályáját.

Bár szeretett tanítani, az ipar nagyobb kihívás volt. Szakterülete a nyolcvanas években létrejött fiatal tudományág, a geokémia lett. Tréfásan hangzik, de azt mondja, autodidakta módon tanult meg mindent, hiszen az egyetemen semmit nem hallott se geológjáról, se kőolajkutakról. De megtanult jól gondolkodni, problémát elemezni és megoldani. – A technikum bányászati része játszhatott szerepet abban, hogy 1966-ban megváltam a tanárságtól, és a kanizsai olajbányászati laboratóriumban kezdtem dolgozni kutató-mérnöként. Szép és izgalmas munka volt – írja, s faggatásomra a telefonban már munkájáról is mesél, azokról az érdekes munkákról, amelyeket a MOL Nyrt. kutatási koncessziója keretében a helyszíneken végeztek: többek között az Indus partján Pakisztánban, illetve Tunéziában, Algériában, Jemenben vagy Omanban. Izgalmas a terepen mozogni, kultúrákat megismerni – mondja, és sorolja az élményeket. Az öbölháború idején Jemenben helyi fegyveresek vigyáztak rájuk. Amikor látták, hogy a magyarok idegesek, hogy megnyugtassák őket, hűségesküt tettek. Pakisztánban nem egyszerűen a kövek színe árulkodott a lelőhelyről, hanem az emberek is segítettek, ha okosan kérdezték őket. Amikor az ottani tanító meghallotta, hogy egymás között nem angolul beszélnek, megtudakolta, milyen nyelven társalognak. S a válaszra így reagált: Ti is onnan származtok, a hegyeken túlról, csak ti nyugatra mentetek. Megható pillanatok voltak ezek is – mondja

Koncz István. A Jemenben végzett munkáról közösen publikált a jemeni olajügyi miniszterrel.

Koncz István kutatómérnökként a geokémia módszereivel elemzéseket végez, hogy így meg tudják állapítani, hol valószínűsíthető az a hely, ahol olaj vagy gáz képződött. Számos publikációja jelent meg hazai és külföldi szakfolyóiratokban, abban a témakörben, hogy a laboratóriumi vizsgálatok eredményei miképpen használhatók a kőolaj- és földgázkutatóban. Rendezvényeken, világkongresszusokon is gyakran tartott előadást. 2001-ban nyugdíjba vonulásakor megkapta a MOL Életmű-díjat. A Földtani Közlönyből pedig megtudtam, hogy 2006-ban Koncz István lett a Pro Geologia Applicata Emlékérem kitüntetettje.

Emlékszik a kedves Olvasó a Földvári szívvel sorozatunk korábbi hőseire? Amikor megismerem a mostani szereplőnket, egy gyermekmondóka jutott eszembe: ez elment vadászni, ez meglötte... Dunaföldvári kötődésű ember kereste az olajlelőhelyet (Koncz István), földvári az, aki egy-egy olajkút rendszerének biztonságos működéséért tevékenykedett (Kiss Ernő), s a BME oktatójaként dolgozó földvári születésű tervező-mérnök (Balogh Vilmos) pedig kitalált többek között egy olyan eszközt, amivel az olajkutat tüzet el lehet fojtani. Mindhárman nyolcvanévesek, mindhárman nyomot hagytak, mindhárman ma is aktívak. Miként lehetséges ez? – Azt tudtuk csinálni, amit szeretünk – hangzik az egyszerű válasz – Hasznosnak éreztük magukat, szerettük a munkánkat és az embereket.

Kivülállóként még azt is észreveszem, hogy a sorozat minden tagjára jellemző a kötődés és a hűség. Hűség Dunaföldvárhoz, a választott hivatáshoz, valamint a szűkebb és tágabb családhoz.

Koncz István feleségével, a ma már nyugdíjas matematikatanárral és két lányukkal és unokáikkal szívesen töltötték és töltik a nyári heteket itthon. Mert a szép Dunaparti napok feltöltik őket. Követik a város fejlődését, arculatá-

nak alakulását. Most is ott ültek a váruddar nézőterén az első színházi előadáson, még az új városi könyvtárba is beiratkoztak. Mert itthon vannak. Mert itt lenni vagy emlékezni jó!

– Az általános iskolában a barátokkal annak idején alakítottunk egy csoportot (bandát is lehet mondani) „Öt fej” néven. Közülük Csik Miklóssal van most is kapcsolat. Együtt gondolkozhatunk azon emlékeinket felidézve, hogy „milyen szépek voltak a régi nyarak, a maiak már csak igazak”. «

Evangélikus templom nyitvatartás

Vásárnap: 9–12 óráig

Hétfő: 9–12; 14–18 óráig

Egyéb időpont Molnár Iván lelkésszel egyeztethető a +36–20–824–81–23-as telefonszámon.

Soros hirdetések

Gitár-, zeneelmélet-, jazzelmélet oktatást vállalok. Tel.: 30/95–52–703

~~~~~
Az Ifjúság téren 58 nm-es, téglalapírtású, szigetelt, 2. emeleti lakás és a hozzá tartozó 18 nm-es garázs eladó. Tel.: 30/974–27–96

MEGJELENIK 3500 PÉLDÁNYBAN

KIADJA A PART-OLDALAK

KULTURÁLIS EGYLET

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. ANDRÁS FERENC,

E-MAIL: ANDRASF2011@GMAIL.COM

TÖRDELÉS: MAGYARI ÁKOS

Cím: 7020 DUNAFÖLDVÁR,

KOSSUTH L. U. 2.,

TELEFON: (75) 341–176,

HONLAP: WWW.PART-OLDALAK.HU,

SZERKESZTI TAKÁCS ANDRÁS

NYOMTATJA: SÉD NYOMDA KFT.,

7100 SZEKSZÁRD, EPRESKERT U. 10.,

TELEFON: (74) 529–950.

ISSN 1589–164X

Múlt a jelenben

9. rész

Dunaföldvár és környéke népzenei hagyományait bemutató sorozatunk sokszor és sokféle módon érintette a környező településeket, hiszen azok éppúgy hatással voltak az itteni táncok, zenék alakulására, mint ahogy ez fordítva is igaz lehet. Madocsa különösen fontos Dunaföldvár és környéke zenéjének szempontjából, mivel nagyon zárt közösséget alkotott régen is és most is, ezért a néphagyományok zenével, táncsal nagyon masszívan megőrződtek az utókor számára, és ezeket a mai napig őrzik. Borzavári Róza több szempontból érdekes ebben a sorozatban, hiszen apai ágon dunaföldvári, de Madocsán él, a madocsai népzenei élet kiemelkedő alakja és továbbvivője, eközben Budapesten tanulmányait folytatja népzenei területen, és Dunaföldváron és környékén tanítja is a népzeneit.

» BAKSAY ERIKA

– Négyéves koromban költöztünk Madocsára, ahol a családomban, a faluban és a környékén is egy igen erős népzenei hatás vett körül, ami végül a zenei pálya felé terelt. Jelenleg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népi hegedű-népzene elmélet szakos hallgatója vagyok, tanítok, és a tanítás mellett muzsikálok többféle helyen és helyzetben, Pakstól Rácalmásig a Duna vonalában, táncházakban, koncerteken, néprajzi előadásokon, rendhagyó énekórákon.

Madocsa, ami idén ünnepli 1000 éves fennállását, illetve az első említését kis Duna-menti falu, sokáig nagyon zárt település volt, a folyószabályozásig mocsarak, lápok vették körül. A helyiek úgy mondják, utoljára a törökök jártak itt, és azok is elsüllyedtek a lovakkal a sárban. Ennek is köszönhető, hogy a szellemi, népi kultúrának nagyon sok eleme, régi kincse őrződött meg itt. Madocsa jól dokumentált falu, rengeteg zenei anyag, szokások gyűjteménye, tánc maradt fenn elsősorban az 50-esztől a 70-es évekig tartó gyűjtések nyomán, ahol is a népi hagyományok

Borzavári Róza

alaposan fel lettek tárva. A Zenetudományi Intézet nyilvános hangarchívumában 450 felvétel található Madocsáról, ami többszöröse, mint bárhol a környéken. Ebből 350 énekes, 120 zenés felvétel a bandáktól. Szokásgyűjtés is történt, méghozzá Luby Margit által, aki leginkább az emberi életfordulókhoz kötődő szokásokat tárt fel, a keresztelőtől a temetésig, leggazdagabban a lakodalom témában, ami azért az emberi élet egyik csúcspontja. Kevés olyan rítusokkal és rigmusokkal teletűzdelt lakodalomról tudunk, mint a madocsai.

Nagyon sokan gyűjtöttek Madocsán, de muszáj megemlíteni Földesi Jánost, aki helyiként látott neki a népzenei gyűjtőmunkának. Saját munkája mellett ő szóltatta meg a többi gyűjtőt, ő szedte össze az embereket, készítette elő a gyűjtőmunkát. 1946-ban megalapította a helyi hagyományörző együttest, hogy ezzel is tovább menekítse a hagyományokat. Nagyon haladó módszerrel tanította a régi táncokra a gyerekeket: az improvizált táncot helyezte előtérbe, ezzel nem színpadi bemutató volt külső szemlélő számára az eredeti tánc, hanem belső készíttést ért el, hogy táncolni akarjon. Földesi Jánosnak nagy szerepe van abban, hogy a mai napig fennmaradt a hagyományörzés Madocsán.

Édesanyám, dr. Skrenyó Margit kezdte el 2006-ban összegyűjteni

a helyi muzsikusok neveit. A mai napig 50–60 névig jutottunk, de ez még nem véges. A legáltalánosabb összetétel a vonós parasztbanda volt, működött korábban tamburinenekar is, de róluk nem maradt fenn anyag. A vonós bandák mellett megjelentek olyan zenekarok, akik rezesre váltottak, amikor a lakodalmas menetet az utcán kísérték, aztán a lagziban ismét vonósra váltottak. Citerások is zenéltek a faluban.

A szórakozás gyakori színterei voltak a házi multságok, a kocsmában a vasárnapi tánc, lakodalmak, keresztelők, családi ünnepek. A vasárnapi táncról csak annyit, hogy a múlt században nem csak két kocsmá volt Madocsán, hanem öt, ezek pedig a következők voltak: a központban a Belső, vagy Községi Kocsmá, a Muzsikás Szintai kocsmá, a Bombó Szintai Kocsmá, a falu szélén a Füge Csárda (vagy Külső Kocsmá) és a Heli Kocsmá. Ezekben mindenben különböző bandák muzsikáltak, és a közönség is megszolgált a kocszmák között, mindenki a kedvenc helyén, a kedvenc bandájával mulatott.

A zenészek közül néhány: a múlt századforduló táján zenélt Szintai Ferenc, a Kiss Muzsikás Boldog István, akikre úgy tekintettek a falubeli zenészek, mint a tanítómestereikre. Később zenélt Szintai János, Sereg Lajos, Szintai István, és már Földesi János is megjelent a helyi bandákban. A vonós parasztbanda repertoárja elég színes és széles palettán mozgott. Magában őrzött olyan régiségeket is, mint a juhait kereső pásztor története, ami itt lakodalmas játékként maradt fenn. Egyébként ezt a történetet Perkátán is megőrizték, ez egy zenebetétes mese, amelyben a pásztor elveszíti a juhait vagy az oláh leány a kecskéit, és ezeket keresi. A násznép a nyáj, a vőfély a pásztor, amikor azt hiszik, megtalálták a kecskéket, akkor ujjonganak és táncolnak, amikor kiderül, hogy mégsem, akkor szomorkodnak. Ez általában éjfél után, az ereszd el a hajamat idején játszódott.

A repertoárban voltak régi tánc dallamok, kanásztáncok, ugrások,

csárdások, friss csárdások, illetve olykor új és modern hatások is érték a bandákat, így például a dunaföldvári Márkus bandától tanulták a Kaszinó csárdást. A szöngény csárdás és friss csárdás ugrós tipikus madocsai táncnevek.

A helyi parasztbandák sajnos a 90-es években lényegében kihaltak, én már személyesen nem tanulhattam prímástól, csak felvételtől. Brácsást még ismertem, Szintai Kálmánt. Besenci János pedig még muzsikált is velünk a folk kocszmákban, tőle is sok mindent tanultunk.

A Halmos Béla program és Nemzeti Kulturális Alap támogatásával életre hívtunk egy 5 alkalomból álló sorozatot, amely kéthavonta dolgozza fel a madocsai hagyományokat. Elsőként gyerekeknek szóló zenés, mesés, táncos foglalkozást tartottunk, utána egy beszélgetéssel egybekötött dal tanulást, végül egy multságot, amelyben mindenki kipróbálhatta a frissen tanultakat. Az öt téma a következő volt: az iskolában megrendezett pásztorhagyományok, melynek során bemutattuk a Kárpát-medence pásztorhangszereit, a subát, pásztor dalokat tanultunk, majd zárásképpen karácsonyi koncertet szerveztünk a templomban, helyi pásztor történetekkel, dalokkal. Februárban farsanghoz és társas munkaalakokhoz kapcsolódó hagyományokat elevenítettünk fel. Áprilisban lakodalom volt a téma, ez volt a legnépszerűbb, a leginkább megőrzött hagyomány. Ezután a madocsai bandákról és táncokról volt egy beszélgetés, végül a falunapon egy összefoglaló és záró koncertet szerveztünk, illetve tánc házi multságot. Tánc házi multságainkra jellemző, hogy a szokásos erdélyi tánc házak mellett a környék zenéire fektettünk hangsúlyt, Kalocsa, a Duna másik oldala, a Mezőföld, Sárköz tánc hagyományaira, és természetesen Madocsára, hiszen gazdag tánc kultúrával rendelkezünk. «

A projektet támogatta:

Nemzeti Kulturális Alap

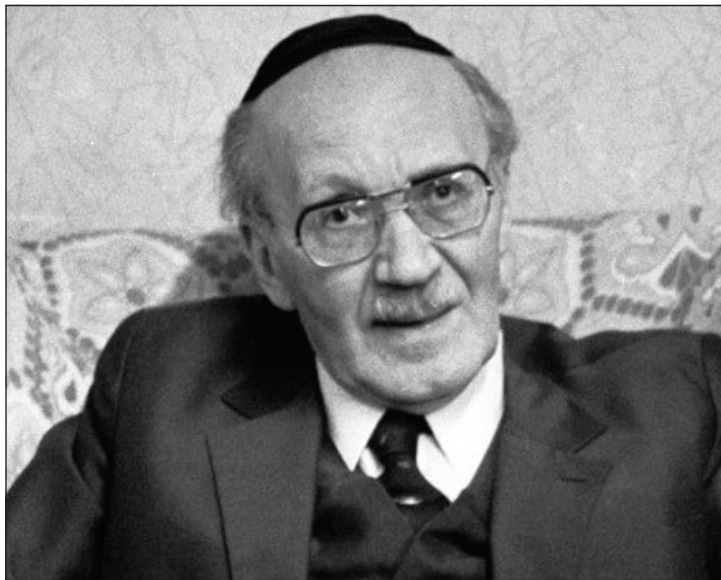
Az egykori földvári főrabbi születésnapjára emlékezve

» L. MÉSZÁROS IRMA

„Ígérem, hogy világhírt szerzek a nevednek” – írta levelében apjának az a Scheiber Sándor, aki Dunaföldvár főrabija volt 1941-től 1944-ig.

Az 1913. július 9-én született Scheiber Sándort a neológ zsidó kultúra egyik kiemelkedő alakjaként tartják számon. Nyelvész, irodalomtörténész volt, később a nyelvtudományok doktora, a pesti Rabbiképző Intézet igazgatója lett. Több mint 1700 tudományos publikációja örökött meg.

Leplezetlenül

» SIMON ISTVÁN

A Louisianai Egyetem egyik ismeretlen diákja egy előadás után a professzor asztalára tett egy levelet, mely az egész világon elhíresült Egy ismeretlen diák levele címen.

„Kérlek, hallgasd meg, amit nem mondok ki és ne tarts bolondnak. Ne engedd, hogy az arcom becsapjon téged, mert én ezer maszkot viselek, álarcokat, melyeket nem merek levenni, mert nélkülük nem tudok megenni. Így viselkedni talán már művészet, ami a második természetem lett. Ne engedd magad becsapni az Isten szerelmére, és

ne tarts engem bolondnak. Úgy teszek, mintha barátságos lennék, mintha minden napos és fényes lenne bennem belül és kívül. Mintha a nevem bizalom és a játékom a hüvösség lenne, mintha egy csendes folyó lennék, és mindenről határozni tudnék, s nem volna szükségem senkire. De kérlek, ne higgy nekem. Külsőleg magabiztosnak tűnök, de ez az én álarcom. Ez alatt semmi sincsen. Ez alatt az van, aki valóban én vagyok; aki zavart, félénk és magányos. De én elrejtőzöm, nem szeretném, ha valaki ezt észrevenné. A gyöngöseségem pusztá gondolatától is pánikba esek, és attól félek, hogy ezt mások meglátják és kihasználják. Ezért kételkedő álarcokat találok ki, amik mögé

Az 1930-as években rendkívüli tudományos felkészültséget szerzett, párhuzamosan tanult a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarán és a Rabbiképző Intézetben. Sémi nyelvészetből doktorált. 1938-ban avatták rabбивá. Ezután egy évet Angliában töltött. Oxford és Cambridge könyvtáraiban kéziratokat tanulmányozott. Külföldön érte a világháború kitörése, alig tudott hazajönni.

1941-ben lett Dunaföldvár főrabija. 1944. március 19-én, Magyarország német megszállásának napján mestere, Heller Bernát sírköavatására és Wallenstein Zoltán pécsi rabbi temetésére Dunaföldvárról hajón utazott Buda-

pestre. Szerencséjére az aznapi razzia a hajóállomásokra nem terjedt ki, így átvészelte a zsidóüldözést és a világháborút. Szüleit szinte egyszerre veszítette el 1944 decemberében.

A Dunaföldváron maradt könyvtára, kéziratai, angliai tanulmányútján készített felbecsülhetetlen jelentőségű jegyzetei 1944-ben megsemmisültek; a megszálló németek löistállónak használták a rabbi dolgozószobáját.

1985-ben hunyt el. Előtte néhány alkalommal visszalátogatott Dunaföldvárra.

Életútjáról és munkásságáról Szászvári Józsefné szócikkében a Földvári tabló című kötetben olvashatunk. «

Dunaföldvári zsinagóga, 1883

elrejtőzhetek, hanyag, okos megjelenés, ami segít becsapni azokat, akik szeretnének megismerni engem. Pedig éppen az ő pillantásuk lehetne az én szabadulásom. Én tudom ezt. De csak akkor, ha elfogadás és szeretet lenne a szemükben. Ez az egyetlen, ami biztonságot adna nekem, amit én magamnak nem adhatok; azt az érzést, hogy valóban értékes vagyok. De én ezt nem mondom neked, nem kockáztatok, mert félek. Félek, hogy a pillantásodat nem az elfogadás és a szeretet fogja kísérni. Félek, hogy kevésnek találasz engem és kinevetsz, s a nevetésedtől meghalnék. Félek, hogy belül a lelkem mélyén semmi vagyok, értéktelen, s te meglátod ezt és elutasítasz engem. Így

játszom a játékomat, az én kétségbeesett játszámam. Biztos megjelenés odakünn, s egy reszkető gyermek idebenn. Ezért nyugodt hangon beszélek, felületes dolgokról fecsegek. Elmesélek neked mindent, ami valójában semmi és semmit se mondok mindarról, ami valami, valóban fontos, és segítségért kiált bennem. Ezért ne hagyj magad becsapni, mert én csak megszokásból beszélek. Kérlek figyelmesen hallgass meg és próbáld meghallani, amit én nem mondok, de amit szívesen mondanék, s amit a túlélésért mondok, és azt is, amit nem tudok elmondani. Én megvettem a bújócskát. Igazán. Megvettem ezt a felületes játékot, amit játszom. Ez egy hamis játék. ►

► Szeretnék valóban igaz és őszinte lenni, egyszerűen önmagam lenni, de neked segítened kell ebben. Ki kell nyújtanod a kezéd, ez az utolsó kívánságom feléd. Csak te tudod ezt az üres, halott fényt a szememből elvenni, csak te tudsz életre kelteni. Mindannyiszor, amikor barátságos és szelíd vagy, s a kedvemben jársz, mindannyiszor, amikor a megértést keresed, mert valóban aggodsz értem szárnyakat kap a szívem, nagyon kicsi szárnyakat, nagyon törekeny szárnyakat, de szárnyakat. Az érzés, az együttérzés és a megértés ereje életet lehelnek belém. Szeretném, ha ezt tudnád. Szeretném, ha tudnád, hogy milyen fontos vagy nekem, hogy emberré tehetsz, ha akarod. Olyan emberré, aki valóban én vagyok. Kérlek, én azt kívánom, hogy akard. Egyedül csak te tudod azt a falat lerombolni, amely mögött én reszketek. Egyedül te tudod az álarcokat levenni rólam. Egyedül te tudsz az én árnyékvilágomból, a félelemtől, a bizonytalanságtól és a magánytól megszabadítani. Ne nézz el fölöttem.

Kérlek, kérlek, ne menj el mellett! Nem lesz könnyű neked. A hosszán tartó meggyőződés arról, hogy én értéktelen vagyok vastag falakat emelt körém. Minél közelebb jössz hozzám, annál inkább vagdalkozni fogok. Félttem magam attól, amit igazából szeretnék. Azt mondják, hogy a szeretet erősebb minden védőpajzsnál, s ebben van az én reménységem. Kérlek, kísérelj meg ezt a falat lerombolni biztos, de gyöngéd kezekkel, mert egy gyermek nagyon érzékeny. Ki vagyok én? – kérdezheted. Én vagyok az a valaki, akit te jól ismersz. Én vagyok mindenki, akivel találkozol. Minden férfi és minden nő, aki szembe jön veled.”

Megrendítő olvasmány az ismeretlen diák levele, mely bejárta a világot, s melynek német szövegét fordítottam magyarra. Több-kevésbé mindnyájan magunkra ismerhetünk, hiszen gyakran mi is álarcot, álarcokat viselünk, mert nem akarjuk kiszolgáltatni magunkat. Azonban ez az álarc egy idő után ráég az arcunkra, s már a tükörben sem találkozha-

tunk az igazi önmagunkkal. „Az arc nem a tiéd, csak hordod valakiét, végül majd az angyalok nem ismernek rád.” – énekelte az Omega. Sőt, még az Isten sem ismer ránk, hiszen az álarcunk az Ő arcát, az Imago Dei-t is elfedi. Ily módon az istenarcúságunk is eltemetődik bennünk, láthatatlanná lesz az igazi arcunk. Képmutató írástudókká és farizeusokká leszünk ahelyett, hogy az emberarcú Isten istenarcú gyermekeivé lennénk, miként Jézus, aki a láthatatlan Isten ikonja, képmása volt. Azonban ahhoz, hogy az álarcunkat le merjük venni, mérhetetlen nagy bizalomra van szükség. „Ilyen bizalmunk pedig a Krisztus által van az Isten iránt. Mivel tehát ilyen reménységünk van, teljes nyíltsággal szólunk, s nem úgy, mint Mózes, aki leplet tett az arcára, hogy ne lássák Izrael fiai a mulandó dicsőség végét. Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mintegy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr lelke által, dicsőségről dicsőségre.” (2. Korinthusi lev. 3: 4,

12, 18) Fedetlen arccal, álarc nélkül is lehet élni, sőt így lehet csak igazán. „Isten ugyanis, aki ezt mondta „sötétségből világosság ragyogjon föl”, ő gyűjtött világosságot a szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.” (2. Korinthusi lev. 4: 6) Jézus álarc nélkül, leplezetlenül mutatta meg az arcát nekünk, melyen mindvégig Isten dicsősége ragyogott. Ez az Atyának, a tékozló fiú apjának arca volt, mely Isten irgalmas szeretetét tükrözte. Az arc a lélek tükre, Isten lelkének gazdagsága és szépsége ragyogott Jézus arcán. Az ároni áldás szerint az Isten legnagyobb jótéteménye, ha felénk fordítja az arcát, ha ránk mosolyog. Ne féljünk mi se álarc nélkül, Isten irgalmából élni, egymást elfogadni és bátorítani. Régen elmúlt a farsang, mégis gyakran álarcosbálban érezhetjük magunkat. A szájszék kötelező viselete emlékeztessen bennünket arra, hogy milyen jó lenne leplezetlenül, álarc nélkül, őszintén élni, egymás arcát nézve Isten fiának jóságos arcát szemlélni. «

Elkészült a kültéri sportpark a Duna-parton

Kellemes környezetben, jó levegőn hódolhatnak szenvedélyüknek ezután a testezés szerelmesei, hiszen átadták a kültéri sportparkot a Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program részeként. A sportszereket birtokba vették az emberek, valaki mindig edz rajtuk, ahogy Rostás Róbert személyi edző is. Vele és Horváth Zsolt polgármesterrel beszélgettünk az elkészült létesítményről.

» BAKSAY ERIKA

– *Távolról olyan, mint egy játszótér. Miben különbözik attól?*

– Lehet, hogy távolról olyan, de ez egy fitness-park, itt edzeni lehet, nem játszani. Az itteni gépek saját testsúllyal végzett gyakorlatokhoz készültek, nincsenek kondigépek, szabad súlyok, csak a saját testsúllyal lehet dolgozni. Ez az edzésforma sokkal hatéko-

nyabb lehet, mint a súlyzós edzés, főleg a haladó szinten. Kezdő szinten kellene a kötött mozgáspályájú gépek, mert az ember még nem igazán tud bánni a testével, de haladó szinten ezzel az edzésmóddal sokkal jobban át lehet mozgatni a testet, mint egy lekötött mozgáspályájú géppel. Örülök annak, hogy divat lett a mozgás, az edzés, a mozgás az emberi szervezet számára elengedhetetlen, és egy ilyen sportpark nagyon hasznos lehet. Azt gondolom, bőven ki lesz használva ez a hely, sok fiatal látok itt edzeni, jómagam is ide járok és a vendégeimet is lehozom ide.

– *Ezek szabványos gépek?*

– Igen, szabvány szerint készültek ezek a gépek, a magasságuk, felépítésük megadott magassághoz van kötve, 140 cm alatt nem szabad használni, mert bal-

esetveszélyes. A pálya talaja gumi, ami tompítja az esést, de persze az a legjobb, ha az ember fel van készítve arra, hogy leeshet, vagyis megtanul esni.

– *Ha valaki még nem használt ilyet, akkor képes egyedül használni a sportparkot vagy szakadó kell?*

– Nem ajánlanám, hogy valaki egyedül nekiálljon, ha nulla tapasztalattal rendelkezik ezen a té-

ren, kérje egy szakember segítségét. A testünket úgy kell formálni, hogy ne ártsunk vele többet, mint amennyit használunk, vigyázzunk az egészségünkre.

– *Ezek a sportszerek a test teljes egészségét meg tudják mozgatni?*

– Ezzel a parkkal egy teljes testet át lehet mozgatni, főleg, ha ért is hozzá az ember. Minden izomcsoportot, mellét, hátat, lábat, vállat, kart, hasat, méghozzá ►

► igen hatékonyan. Nagyon tetszik nekem ez a létesítmény, nem találok rajta kifogásolni valót, személy szerint nagyon sokat fogom használni.

– A régi öregek azt mondták, ha egészség van, akkor minden van – mondta Horváth Zsolt polgármester –, és ezzel ma is egyet kell értenünk. A testedzés a napi szabadidő eltöltésének egyik programja kéne, hogy legyen, ezzel a parkkal most efelé tettünk egy lépést.

– **Tervezte az önkormányzat ezt a beruházást?**

– Terveztük is, meg bele is bottlottunk az Aktív Magyarország pályázati rendszerbe. Ennek a beruházásnak az összköltsége nagyjából 18 millió Ft. Láthatják a földváriak, hogy tudatosan alakítottunk ki a Duna-parton egy szabadidő eltöltésére sokoldalúan alkalmas teret, játszótér is épült, aki ide lejön, az aktívan is pihenhet, vagy csak leülhet, és nézheti a Dunát, de a gyerekek játszhatnak is, a mozgás szerelmesei sportolhatnak is.

– **Gyorsan elkészült a létesítmény.**

– Nagyjából két hónap alatt elkészült a sportpark, a kivitelezők rutinosak már ebben a tevékenységben, mire a nyár kibontakozott, használatba vehették a látogatók az eszközöket. Kis kellemetlenség volt az építkezés folyamán, hogy valaki egy éjszaka ellopott 12 darab gumilapot, ami a sportpark rugalmas talaját képezi, vagyis az illető meglopta a közösséget. Lesz tehát kamera is, hogy megvédjük a köztulajdont, és napelemes világítás is kerül a területre.

– **Rostás Róbert felhívta a figyelmet arra, hogy ez a pálya gyerekek számára veszélyes lehet.**

– Valóban, ki is tettünk egy táblát, amiben felhívjuk a szülők, gyerekek figyelmét arra, hogy ez nem játszótér, felnőttek számára készült, balesetveszélyes lehet. Adtunk hozzá használati utasítást, hiszen még felnőttek sem használhatják ész nélkül. Szeretettel ajánlom, sportoljunk, edzünk rajta, de mindenki gondolja át, építse fel a maga edzőtervét, hogy ne okozzon magának sérülést. «

MÚLTUNKBÓL – 200 éve született

Pados János, dr

(Dunaföldvár, 1820. június 21. – Nemestördemic, 1892. június 22.)

» SZÁSZVÁRI JÓZSEFNÉ

Halála előtt egy esztendővel írta: „Büszke vagyok rá, hogy Dunaföldváron születtem, a között a jó magyar nép között, mely századokon át megtartotta nyelvében, szokásaiban, viseletében, erkölcsjeiben eredeti jellegét.”

Pados János – a források tükrében – egy rendkívül sokoldalú, hazáját szerető, embertársainak segítő, tudományok iránt érdeklődő színes egyéniség lehetett. Életét, munkásságát példaképpel állíthatjuk századok eltelte után is a ma élő emberek számára.

Pados János Dunaföldváron született 1820. június 21-én. Édesapja gyógyszerész volt, fiát Nepomuki Szent Jánosról nevezte el. Édesanyját a keresztlelél

alapján Arnó Franciskának hívták. Dobrán Zsuzsanna tanulmánya alapján bensőséges kapcsolat lehetett közte és szülei között. Erre és ifjúkori komolyságára utal az, hogy nem akart szülei terhére lenni a szemináriumi szünet alatt, ezért elszegődött házi

tanítónak egy gazdag család fia mellé.

Tanulóéveiről:

A gyógyszerész fia elemi iskolai elvégzése után Budán és Kőszegen járt gimnáziumba. 1836-ban Székesfehérváron folytatta tanulmányait, teológiát tanult, fiatal korra miatt csak 1843-ban szentelték pappá. Felszentelése után káplán lett Bogdányban, majd a székesfehérvári püspöki hivatalnál szentszéki jegyzőként szolgálta az egyházat.

Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején táborigyelként részt vett a pákozdi és a schwechati csatákban, ezután Kmety György hadtestébe került, ahol a X. honvédszászlóaljban harcolt, mint őrmester a világosi fegyverletételig. Fogságba került. A pesti Újépületbe vitték, s a haditörvényszék hatévi várfogságra ítélte. Másfél évig Munkácson ette a rabok kenyerét, majd Olmützbe szállították, ahol szintén másfél

évet töltött. 1853-ban amnesztiával szabadult. Barsi József, egy fehérvári egyházmegyes pap visszaemlékezése alapján a már említett Dobrán Zsuzsanna leírja a rabok egyhangú életét:

Egy szobába több rabot is elszállásoltak. A napok unalmasan teltek, szinte mindig ugyanazokkal a dolgokkal: étkezés, ruháik varrása, mosdás, testedzés a szabadban, társalgás, játék, dalolás, dohányzás, alvás. Akiket bilincessel vagy vassal szigorított fogságra ítéltek – ilyen volt Pados is –, azoknak sokkal nagyobb nehézség volt a mozgás és hamarabb ki is fáradtak. Kellemetlenek voltak a láncok, főként éjjel, hisz minden mozdulatnál megcsörrentek. Az őr minden reggel és este beadta a kulcsot, a rabok levették bilincseiket, de csak addig, amíg öltöztek, mosakodtak. Aztán ismét jött a porkoláb, és vissza kellett tenni a vasakat. Ha valaki amnesztiát kapott és eltávoztatott, a nehezebb, csak drágán elszállítható hol- ►

► mijaikat – pamlag, paplan, párna, lámpa, edények, kávé- és teaüzök – bennmaradt társainak adta. Legjobban a könyveknek örültek a rabok. Pados János – ha megkérték – szívesen oktatta magyar nyelvre idegen rabtársait, vagy fordított pl. Montesquieu L' esprit de lois (A törvények szelleméről) című művét – magyarra.

Az olmtüzi fogoly szabadulása után püspöki segítséggel nevelői állást kapott, gróf Károlyi György fiait tanította 1861-ig. Ezután – 42 évesen – orvosi tanulmányokba kezdett Pesten, 1867-ben avatták orvosdoktorrá. Az írói tevékenység is vonzotta, pesti tartózkodása alatt szívesen publikált. Cikkei jelentek meg a Nemzeti Újságban, a Családi Lapokban, a Hölgyfutárban, a Gyógyászatban. Nagy műveltségű, hat nyelven beszélő tudós férfiú hagyta maga mögött az iskolapadot.

Egy időre visszatért még a papi pályára, 1868-tól négy évig volt

Zsámbékon plébános és helyettes esperes. Munkájának csekély eredményétől csalódottan lemondott hivataláról és elhagyta Zsámbékot.

1872-ben Nemestördemicet (Badacsonytördemic) választotta lakhelyéül, de még ebben az évben európai tanulmányútra indult, célja a nevezetesebb orvosi intézmények megismerése volt. Bejárta a kontinens neves egyetemeit, érintve Törökországot, Németországot, Dániát, Svédországot, Norvégiát, Finnországot és Oroszországot. Útján serényen jegyzetelt, hazatérve tanulmányi útjáról könyvet írt Utazási napló címmel, amelyet 1890-ben adtak ki Pesten.

Öt év után végleg hazatért Nemestördemicre, ahol szerény birtokának és orvosi gyakorlatának jövedelméből élt. Tamás István dunaföldvári neveltetésű író így ír róla: Tördemicen a templom mellett volt Pados János háza. Húsz évig lakta. Szerény kúria. Három-

négy szoba, tágas tornác, nagy kert – s könyvek, könyvek mindenütt. A rendelőben az akkor szokásos orvosi felszerelések, műszerek. Pados János „papdoktor úr”, ahogy a környéken hívták, ha betegről volt szó, nem különböztette meg az éjszakát a nappaltól. Szülést vezetett, ha nem volt kéznél a bábaasszony, s miután világra segítette a csecsemőt, nyomban megkeresztelte, ha esetleg gyengének találta.

Az 1890-es évek elején megbetegedett, egyik szemére megvakult, jövedelemforrásai is elapadtak. Segélyt kért püspökétől, de a segítség már későn jött, 1892. június 22-én, hetvenkét évesen tüdőgümőkórban meghalt. Végrendelete értelmében régészeti gyűjteményét a Magyar Nemzeti Múzeumra hagyta, kis birtokát Tördemic községre, házat is a falura, iskolai és tanítói lakás céljára, könyveit pedig a bogdányi plébániára.

Végrendeletében meghagyta, hogy a munkácsi várfogsága idején viselt láncot és béklyóit helyezze a koporsójába, a lábaihoz.

Vallását, hazáját, embertársait szeretve élt és halt meg – olvasható a sírkövén. «

Fordításai:

Montesquieu: *A rómaiak nagysága és hanyatlása.* Pest, 1856
Machiavelli: *Értekezések Titus Livius Római Történetek első könyve fölött.* Pest, 1856

Főbb művei:

Myrtuslombok. *Versek.* Pest, 1861
Széchenyi Pál kalocsai érdek életrajza. Pest, 1862
Úti jegyzetek levelekben. Pest, 1863

Utazási napló. Budapest, 1890

Irodalom:

- Czirák Gyula: *Tolnavármegyei Dunaföldvár; múltja és jelene.* Dunaföldvár; 1910
- Balogh Emese: *Dr. Pados János = Dunaföldvári Part-Oldalak,* 2005. szeptember
- Földvári tabló. *Életrajzok és arcképek Dunaföldvár múltjából.* Berze-Nagy Ilona Városi Könyvtár, Dunaföldvár; 2009
- Tamás István: *Egy arc 1848-ból.* Népszabadság, 1982-03-13/61. szám ADT (Arcanum Digitális Tudománytár)
- Dobrán Zsuzsanna: *Pados János – egy tizenkilencedik századi papi életút a liberalizmus vonzásában. Referátumok.* 2002/ XIV. 3-4. ADT (Arcanum Digitális Tudománytár)

TEMETKEZÉSI IRODA
Dfv., Mészáros L. u. 2.
tel.: 75/ 441-048

MÜDEKOR

Teljes körű temetkezési szolgáltatás.

Éjjel-nappal hívható ügyelet: 20/ 919-90-96

E-mail: mudekor2004.hu

Kutya-macska ABC
Rákóczi u. 2. (a városközpontban)
Telefon: 06 30 407 85 40

25 éves a Kutya-Macska ABC
Széles tápválaszték kutyáknak már 220 Ft/kg-tól, cicáknak már 390 Ft/kg-os ártól. **EUKANUBA** szuperprémium tápok teljes választéka.

VÉDEKEZZ a kullancs, bolha és szívférgességet okozó lepkeszúnyog ellen! 6-8 hónapos védelem nyújtó **FORESTO**, **KILLTIX** és **CANESHIELD** nyakörvekkel illetve **Pestigon spot-on** cseppekkel!

NYITVA TARTÁS:
HÉTKÖZNAP: 8⁰⁰-12³⁰; 14⁰⁰-17⁰⁰
SZOMBATON: 8⁰⁰-12⁰⁰

Évadnyitó közgyűlést tartott a Dunaföldvár Vízisportkör Egyesület

» SZABADOS SÁMUEL

A márciusra tervezett időpont helyett a járványügyi korlátozások miatt csak június 12-én tudta megtartani szezonnitóját az egyesület, ahol Süveges József elnök értékelte a múlt esztendő és beszélt az idejéről is. Beszédét azzal kezdte, hogy a vízi sportok rajongói türelmetlen emberek és tavasszal a jó idő közeledtével vízre szállnak. Idén a gyülekezési korlátozások miatt ez módosult kissé, de április végén a szabályokat betartva ki-

sebb csoportok azért vízre szálltak, eveztek, motorcsónakoztak. Tehát a vízi élet a korábbi évekhez hasonlóan az idén is beindult Dunaföldváron. A 2019-es év kapcsán kiemelte, hogy ez volt az első esztendő, mikor is a Stefánia állóhajón nem voltak munkálatok, hanem teljes kapacitásával a közönség rendelkezésére állt. Ki is használták rendszeresen, hiszen késő őszig rendezvényeknek adott otthont. A vízi eszközök, csónakok, kenek kihasználtsága is maximális volt. Az egyesület tagjai közösen vettek részt

a városi rendezvényeken. Kiemelt esemény volt az augusztus 20-i program, ahol vízi bemutatót, felvonulást tartottak.

Az idei év tervezése a járványveszély miatt problémás, de május végétől a korlátozások enyhítése után sokan jöttek ki a Dunára evezni, a parton sétálni, horgászni, illetve a Stefánián folyamatos volt a sürgés-forgás. A szezon további része a járványhelyzettől függ. Az tapasztalható, hogy idén sokan töltik a szabadságukat idehaza, így a Duna, mint kirándulólhely felértékelőd-

dik. Tehát mindezek függvényében nagy forgalom várható. Amennyiben megtartható az augusztus 20-i ünnepség, az egyesület ismét tart vízi bemutatót, és minden eszközt az érdeklődők szolgálatába állítja. Amennyiben elmarad, az egyesület szűk körben azért a hajón szervez egy ebéddel egybekötött kellemes délutánt. Jó a kapcsolatuk a fővárosi Viking Jacht Clubbal, amely az ország egyik legrangosabb ilyen jellegű egyesülete, szinte Európa-szerte ismertek. Idén jelent meg a legújabb reklám és propagandaanyaguk, melyet széles körben terjesztenek, s ebben Dunaföldvár, a Duna-part jelentős publicitást kapott. «

Folyamatosan nő az íjász egyesület taglétszáma

» SZABADOS SÁMUEL

Öt éve alakult városunkban a Vallum Íjász Egyesület. Életképességét bizonyítja, hogy taglétszáma ez idő alatt emelkedett. Böde Sándor egyesületi elnök beszámolt arról, hogy jelenleg 37 fő a létszám, ebből 16 ifjúsági korú, tehát biztosított az utánpótlás. A múlt év igen eredményes volt az egyesület számára. 14 versenyen vettek részt, melyeken 27 arany, 16 ezüst és 9 bronzérmeket szereztek. A legsikeresebb versenyző Helfrich Patrik volt, aki a dél-dunántúli régió bajnoka lett vadász

reflex íj kategóriában. Felkészülésében sokat segített neki édesapja. Augusztus 31-én egy versennyel avatták fel az új pályájukat, melyet a motorcross pálya területén alakítottak ki. Nagy volt az érdeklődés, sok résztvevővel. Az új terep mindenkinek tetszett.

Az idei év a járványveszély jegyében telt. A tavaszi edzések és a versenyek elmaradtak. Nyár elejétől újra edzenek, de a versenyek jövője még bizonytalan. A versenyek mellett egyre több bemutatóra hívják az íjásokat, a meghívásnak szívesen eleget tesznek. A városi ünnepségek

rendszeres résztvevői, de jelen voltak a vadász napon, a vöröskeresztes táborban, a horgász juliálison. Meghívást kaptak a helyi párgyár egyik programjára is, ahol sok volt a külföldi vendég. Az íjászat mellett bemutattak más eszközöket is, például a csata csillagot, fokost, a karikás ostort, mely nagy érdeklődést váltott ki, többen ki is próbálták váltakozó sikerrel. Amennyiben a járványveszély lehetővé teszi októberben egy meghívásos versenyt szeretnének szervezni az új pályán. Természetesen továbbra is eleget tesznek a meghívásoknak. Edzéseiket szombat délutánonként négy órától a vásártéren tartják, szívesen látnak minden érdeklődőt és csatlakozni szándékozót. «

A nehézségek ellenére idén is sikerült megszervezni az ifjúsági horgásztábort

» SZABADOS SÁMUEL

A járványveszély alaposan átírta a Dunaföldvári Sporthorgász Egyesület évi programját. A tavaszra tervezett felnőtt horgászversenyek elmaradtak, de a veszély csökkentével május 31-én sikerült megrendezni a gyermek- és ifjúsági horgászversenyt, mely

iránt meglepően nagy volt az érdeklődés. A járványügyi szabályokat szigorúan be kellett tartani, például a fertőtlenítést, távolságtartást. A kellemetlenül szeles, esős idő ellenére 25 fiatal nagy lelkesedéssel, kitartással horgászta végig a három órát a 10 éven aluli és a 10 éven felüli kategóriákban. A legfiatalabb résztvevő 4 ►

▶ éves volt, esetében a szervezők engedélyezték, hogy a kísérő apuka bizonyos technikai segítséget nyújtson a horgászpalántának. A fiúk mellett három leány résztvevő is akadt. A 10 éven aluli kategóriát Kiss Domán Lajos nyerte, a magasabb életkorúakét Kállai Olivér. A helyezettek értékes horgászbotokat, technikai eszközöket kaptak jutalmul.

Kiss Lajos egyesületi elnök örömmel számolt be arról, hogy júniusban sikerült megszervezni az ifjúsági horgásztábort. A táborozást engedélyezte az országos szövetség is, természetesen a járványügyi rendszabályok betartásával. Az ötnapos programon huszonegynéhány fiatal vett részt, négy felnőtt felügyelete alatt. Az utóbbi évek legnagyobb létszáma jött így össze. Sok volt a visszatérő táborozó is. Az áradás kissé módosította a mindennapi életet, de a jó hangulaton ez mit sem változtatott. A szervezők

igen színes programokat állítottak össze a mindennapos horgászat mellett. Volt strandolás a nagy és kis medencében. Sikeres volt a kirándulás a dunaegyházi kölgáthoz. Itt is lehetett fürdeni, ízletes ebéd várta a fiatalokat a parti büfében, majd visszafelé motorcsónakokkal tették meg az utat. Esténként volt tábortűz, diszkó. A rendszeres horgászat mellett szakmai bemutatót tartott Reichert János a bojlizásról és Kun János a féder horgászatról. Zárásként házi horgászversenyt tartottak, a záró tábortűznél mindenki elmondta véleményét az öt napról és javaslatok hangzottak el a jövő évi táborozással kapcsolatban is. Amennyiben a járvány nem írja át a következő hónapok tervezett eseményeit, az egyesület augusztus végén tartja meg a Nagy Sándor felnőtt horgászversenyt, melyet az egyesület volt elnökének tiszteletére szerveznek már évek óta. «

ÁLLAMPUSZTAI ORSZÁGOS BÜNTETÉS- VÉGREHAJTÁSI INTÉZET

**munkatársakat keres hivatásos állományú
BIZTONSÁGI FELÜGYELŐ munkakörbe.
ALAPBÉR: 306.000 Ft-tól 357.000 Ft-ig
Cafetéria, lakhatási, utazási és szociális
hozzájárulás**

Érd: 78/407-860/3 mellék, apuszta.uk@bv.gov.hu